

STYRK BIAVLEN I DANMARK

Branchens redegørelse for status og ønsker
om fremtidige indsatsområder.

Februar 2006

Bi drikker vand. Foto Jan Sæther, Beder (DBFs fotokonkurrence, 2005)

Et samarbejde mellem
Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921

Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921 har med tilfredshed modtaget det tilsagn Fødevareministeren har givet i forbindelse med forberedelserne til „Lov om Biavl“ om et fremadrettet arbejde med henblik på at styrke biavlen i Danmark.

På den baggrund har organisationerne iværksat et analysearbejde for at afdække behovet og fremsætte:
„Biavlsbranchens bud på nogle vigtige elementer til styrkelse af biavlen i Danmark“

EB ErhvervsBiavlerne

Dronningavlerforeningen af 1921

INDHOLD:

Biavlen i Danmark skal styrkes! Opsummering	Side 3
Styrk biavlen i Danmark	Side 4
Biavlerne og deres organisationer	Side 6
Den væsentligste trussel mod biavlen i Danmark	Side 12
Andre væsentlige trusler mod biavlen i Danmark	Side 14
Bæredygtig biavl i Danmark	Side 19
Indsatsområder	Side 20
Danmarks Biavlerforening	Side 22
Dronningavlerforeningen af 1921	Side 26
ErhvervsBiavlerne	Side 28

BILAG:

Høringssvar til udkast til forslag til „Lov om Biavl“	
Fra Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921 med supplerende bemærkninger fra ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921.	Side 29
Danmarks Biavlerforenings bemærkninger i forbindelse med Danmarks JordbrugsForsknings indkaldelse af elementer til en SWOT analyse	Side 44
Danmarks Biavlerforenings bemærkninger til Danmarks JordbrugsForsknings udkast til „Vidensyntese“	Side 47
Program for „Dansk Biavlskonference 2006“	Side 49

BIAVLEN I DANMARK SKAL STYRKES

Hvorfor indsats:

- Honningbier bidrager via bestøvning med årligt milliardbeløb til land-, skovbrug og frugtavl, sørger for et rigt fritids- og naturliv via bestøvning i haver og natur, og sikrer biodiversitet.
- Vilde honningbier er udryddet og kan på grund af snyltere ikke leve i Danmarks natur.
- Biavl og biavlere er derfor nødvendige for honningbier i Danmark og for bestøvningsværdier.
- Honningprogram efter EU-regler er ikke som forudsat fastlagt i snævert samarbejde med biavlerne og deres organisationer.
- Projekt penge til biavlerne og deres organisationer er derfor i stedet gået til forskning eller returneret til EU. Forskning, forsøg og praktisk afprøvning er ikke sket ud fra overordnet strategi.
- Manglende projektmidler fra EU betyder, at biavlerorganisationerne ikke har haft tilstrækkelige midler til forsøg, praktisk afprøvning, formidling, rekruttering, uddannelse og fastholdelse af biavlere.
- Samtidig konkurrerer danske biavlere på et åbent marked for honning og andre biprodukter med biavlere fra lande med langt lavere pris- og kvalitetsniveau.
- Samlet betyder de nævnte forhold, at antallet af biavlere og ikke mindst bifamilier er faldet markant.
- Biavlernes organisationer har derfor endnu færre midler til at rekruttere, uddanne og fastholde biavlere i Danmark.....**Denne onde cirkel skal brydes!!!**

Hvilken indsats:

- Fastlæggelse af overordnet strategi for branchen og anvendelse af EU-midler og andre midler i snævert samarbejde med biavlerne og deres organisationer.
- Strategien skal sikre at Dansk Honning fortsat kan stå som et højkvalitetsmærke for honning uden fremmede stoffer og sikre relevant forskning, forsøg og praktisk afprøvning i forhold til naturlig bekæmpelse af skadegørere ud fra branchens behov og under inddragelse af denne.

- Biavlerne og deres organisationer skal have projektpengene tilbage og tilføres yderligere midler til formidling, rekruttering, uddannelse og fastholdelse af biavlere i Danmark.
- Danske biavlere konkurrenceevne skal styrkes ved sikring af, at nationale tiltag og kontrolforanstaltninger medfører mindst mulig belastning.
- Fastlæggelse og administration af regler om biforgiftning og bekæmpelse af bisygdomme og andre skadegørere skal optimeres ved størst mulig koncentration af ekspertise.

Hvem skal yde indsats:

- Politikerne bør sikre optimale rammer for biavl i Danmark ved lovfæstelse af et binævn og lovfæstelse af biavlsrepræsentanters og andre branchekyndiges deltagelse i Binævnet samt sikre nedsættelse af et Voldgiftsnævn for biforgiftning samt sikring i loven af disse nævns overordnede kompetencer.
- Binævnet skal fastlægge overordnede strategier for biavl i Danmark i samarbejde med biavlerne, forskningsinstitutioner, relevante brancheorganisationer og fødevaremyndigheder. Binævnet skal foretage indstilling til Fødevareministeren i forbindelse med fastsættelse af nye regler.
- Voldgiftsnævnet for biforgiftning skal være obligatorisk og omkostningsfrit samt sikre 1) optimal koncentration af viden om biforgiftninger og 2) den nødvendige, omgående sagsbehandling.
- Plantedirektoratet skal som sekretariat for Binævn og Voldgiftsnævn sikre formidling overfor Fødevareministeren og Fødevareudvalget samt samarbejde med forskningsenheder.
- Forskningsinstitutionerne skal fortsat forske i bisygdomme og andre skadegørere indenfor rammer sat af binævnet efter de overordnede strategier for biavl i Danmark samt gennemføre praktiske forsøg i samarbejde med biavlerne og deres organisationer.
- Biavlernes organisationer skal rekruttere, uddanne og fastholde biavlere i Danmark, formidle viden til biavlerne og i samarbejde med dem fastholde, udvikle og markedsføre produkter af biavl i Danmark.

STYRK BIAVLEN I DANMARK

Biavlens betydning

Vi kan importere honning, men vi kan ikke importere bestøvning i nævneværdigt omfang.

Honningbierne er af stor betydning. De medvirker til bestøvning af et meget stort antal plantearter.

Honningbiernes arbejde er helt afgørende for bevarelsen af biodiversiteten.

Den økonomiske værdi af honningbiernes arbejde i Danmark er forsøgt belyst flere gange.

Ifølge beregninger fra Danmarks JordbrugsForskning andrager værdien alene i landbruget og i frugt- og bæravl omkring 1 milliard kroner årligt eller mere.

EU kommissionen har også forsøgt at beregne værdien. De kommer frem til værdier, som for Danmark alene udgør 1,8–3,0 milliarder kroner årligt. Kommissionen anslår, at værdien af bestøvningen er 30-50 gange højere end værdien af honningproduktionen. Hertil kommer værdien af den bestøvning bierne udfører i haver og ikke mindst i naturen.

Værdien af den bestøvning, som bierne udfører, er altså langt højere end værdien af den honning som produceres. Værdien af honningproduktionen udgør ca. 60 millioner kr. årligt.

Ved diskussion af muligheder for biavl i Danmark skal man være meget opmærksom på, at biavlerne kun i meget ringe grad får betaling for den bestøvning, de leverer. Deres væsentligste indtægt fra biavl kommer fra salg af honning.

Uens bestøvningsbehov kræver både erhvervs- og fritidsbiavlere

Såfremt man ønsker at sikre bier til bestøvning af såvel afgrøder som natur, skal man sikre, at der er gode betingelser for såvel fritidsbiavleren, som for erhvervsbiavleren.

Erhvervsbiavleren har typisk et stort antal bifamilier, som kan flyttes til bestøvning af frø- og frugt-afgrøder. De løser derved en meget vigtig opgave. Men normalt vil erhvervsbiavleren flytte bierne hen hvor han sikrer den højeste honningproduktion,

Bi henter nektar. Foto Johannes Sørensen, Glejbjerg (DBFs fotokonkurrence, 2005)

fordi det er afgørende for hans økonomi.'

Derved sikres bestøvningen i de områder, hvor der er stor konkurrence om bestøverne.

Men der vil være en tendens til en fragmenteret fordeling af bierne, med risiko for mangel på bestøvere i andre områder.

Fritidsbiavlere er også derfor vigtige, for at sikre en udbredt og fladedækkende bestøvning. De har typisk bierne placeret fast tæt på hjemmet eller i naturområder i mindre bigårde.

Det er derfor helt berettiget, at Fødevareministeren i lovforslaget til „Lov om Biavl“ udtrykker ønske om at styrke såvel erhvervsbiavl, som fritids- og hobbybiavl.

Biodiversitet

Honningbier bidrager positivt til bevarelsen af en høj biodiversitet i det danske landskab. Det er også vigtigt, for Danmark har internationalt forpligtet sig til at sikre biodiversiteten ved tiltrædelsen af den såkaldte Rio-konvention fra 1992.

De sikrer bestøvning af en lang række forskellige planter, og tjener desuden som føde dyr for andre dyrearter.

Uden bestøvning vil et stort antal planter ikke sætte frø, med risiko for at uddø. Honningbier er blandt de bestøvere, som medvirker til bestøvning af det største antal forskellige plantearter. Honningbierne er derved med til at sikre diversiteten i plantesamfund. Men mange dyr er knyttet til specielle planter. Såfremt disse planter forsvinder, så forsvinder disse specielle dyr også.

Honningbierne bestøver og sikrer frugtsætning i mange buske og træer, som leverer frø og frugter til dyre- og fuglevildt. Så uden honningbier – færre fugle og dyr i det danske landskab.

Et særligt problem er beskyttelsen af de brune bier på Læsø.

Det er påvist, at de brune bier på Læsø er en bevaringsværdig genetisk ressource.

Danmarks Biavlerforening anerkender, at de forskellige fraktioner af biavlere på Læsø nu er på talefod.

Men de foreslåede beskyttelsesforanstaltninger er ikke tilstrækkelige til en vedvarende sikring af de brune bier på Læsø. En opfattelse, som deles af de forskere og aktive biavlere, som deltog på SICAMM konferencen på Læsø i september 2004. De gennemførte foranstaltninger giver store vanskeligheder for den erhvervsmæssige biavl med brune bier. Den vanskeliggør opbygning af afsætningen af

specialproduktet „Honning fra de brune bier på Læsø“.

Ingen biavlere = ingen honningbier i Danmark

Honningbierne levede tidligere frit i den danske natur i hule træer og andre hulheder. De er siden mennesket kom til blevet udnyttet til produktion af honning. Men de er aldrig rigtigt blevet tæmmet.

I 1984 kom varroamiden til Danmark. Bifamilier angrebet af varroamider vil i løbet af en kort årrække bukke under, med mindre biavleren griber ind og foretager en bekæmpelse af miderne. Det betyder, at honningbier ikke længere kan klare sig i den danske natur uden menneskets hjælp. Antallet af honningbier er derfor reduceret kraftigt siden 1984, fordi vilde honningbifamilier ikke længere kan overleve.

I en periode blev tabet til dels opvejet af et stigende antal bifamilier pr. biavlere. Men meget tyder på at der i de seneste fem år er sket et markant fald i antallet af bifamilier.

Biavlerne medvirker til, at der stort set over hele landet er bestøvere til dyrkede og vilde planter i hele vækstsæsonen fra det tidligste forår til sent efterår. Men tætheden er tilfældig og ikke alle steder optimal.

På grund af det intensive landbrug og begrænsede naturområder er artsspektret og antallet af humlebie og andre vilde bier begrænset. Humlebie overvintrer som enlige hunner, der i foråret skal til at opbygge samfund - antallet af bestøvende individer er derfor stærkt begrænset. Andre vilde bier er enlige bier, som ikke optræder i store samfund.

Ved en sikring af et tilstrækkeligt stort antal biavlere, erhvervsbiavlere såvel som fritidsbiavlere sikres bier over hele landet til bestøvning.

Antallet af biavlere og bifamilier har været faldende. Såfremt vi ønsker at sikre bier til bestøvning skal vi fremme erhvervs- og fritidsbiavl.

EU parlamentet og EU kommissionen har indset, at det er afgørende at yde en direkte støtte til biavlerne og deres organisationer for at sikre rekruttering og uddannelse af biavlerne. Biavlens betydning fremgår af forarbejderne og evalueringerne i forbindelse med forordning 1221/97. Forordningen blev revideret i 2004 og afløst af forordning 797/04. Det er fastslået i forarbejdet til forordningen, at det er afgørende at støtte biavlerne og deres organisationer.

BIAVLERNE OG DERES ORGANISATIONER

Stort fald i antallet af biavlere og bifamilier

Danmarks Biavlerforening har siden 1866 været den vigtigste organisation af danske biavlere. Mere end 90% af biavlerne er organiseret i Danmarks Biavlerforening, som repræsenterer alle aspekter og interesser inden for biavl. Udviklingen i medlemstallet i Danmarks Biavlerforening giver derfor et godt udtryk for udviklingen i antallet af biavlere.

Organisationsprocenten er baseret på flere kilder, bl.a. DJF rapport nr 45, marts 2001: Biavl i Danmark 2000.

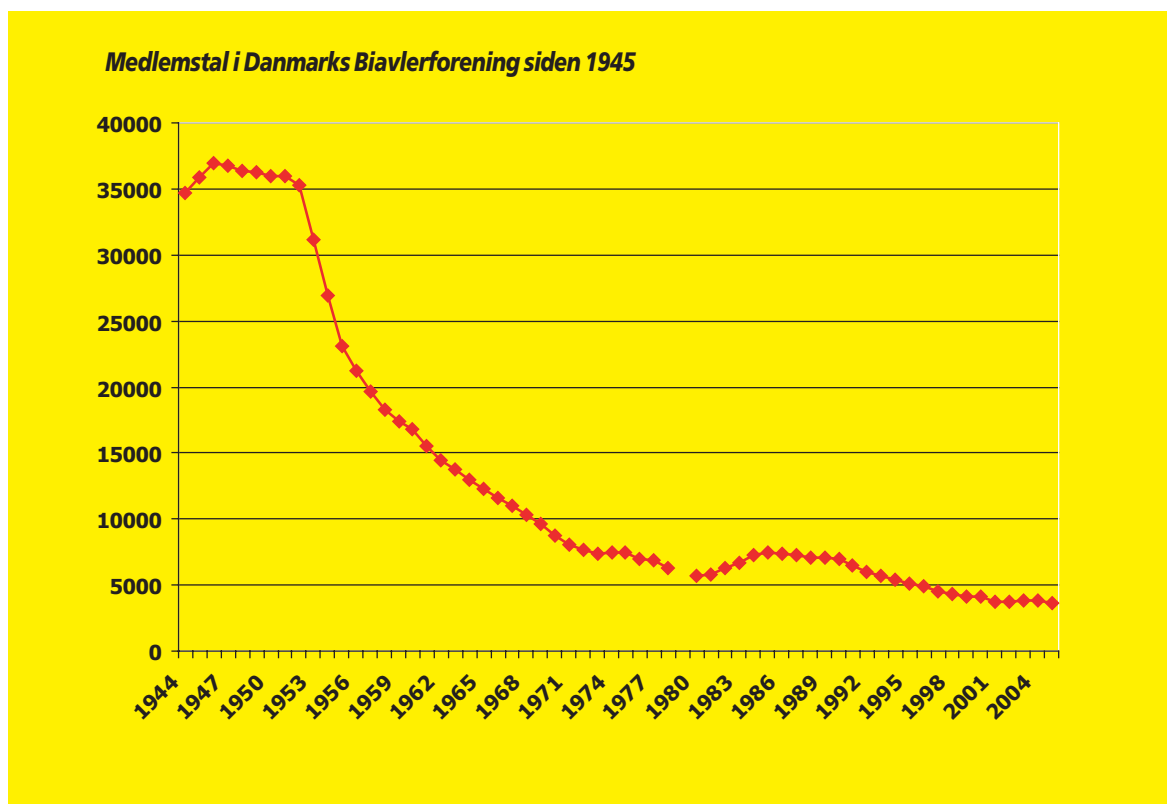
Figur 1 viser antallet af medlemmer i Danmarks Biavlerforening fra 1944–2005, hvor foreningen gennem alle årene har haft over 90% af alle biavlere som medlemmer. Det ses da også at dannelsen af Danske Biavlernes Landsforening (DBL) i 1973 ikke har påvirket medlemstallet negativt, idet hovedparten af medlemmerne i DBL fortsat er medlemmer af Danmarks Biavlerforening.

Som det også ses var antallet af biavlere højt under og lige efter 2. verdenskrig. Mange holdt et par bifamilier for at afhjælpe manglen på og rationeringen af sukker. Siden er antallet af biavlere faldet. Først hurtigt og siden med mere afdæmpet hast.

I årene 2001–2004 lykkedes det Danmarks Biavlerforening gennem en meget høj aktivitet i lokalforeninger og centralt at sikre en nettotilgang til biavl (figur 2, side 7).

En tilgang, som blev sat i stå af de ændringer der fulgte af regeringens nedskæringer i finanslov 2004 af bevillinger til forsøg, udvikling, information og uddannelse i Danmarks Biavlerforening og de tilsluttede specialforeninger og lokalforeninger.

Figur 1. Antallet af medlemmer i Danmarks Biavlerforening fra 1944–2005 viser udviklingen i antallet af biavlere i Danmark. Foreningen har gennem alle årene over 90% af alle biavlere som medlemmer.

Figur 2. Faldet i antallet af biavlere blev i 2001 vendt til en lille nettotilgang af medlemmer. Bortfald af projektmidler i 2004 medførte en nedgang i aktiviteterne, samt stærkt øgede omkostninger for start af biavl. Dette er årsagen til faldet i antallet af biavlere i 2005. Der var et tydeligt større frafald og en mindre tilgang til biavl i 2005 end de foregående år.

Midler til fastholdelse og tilgang af biavlere

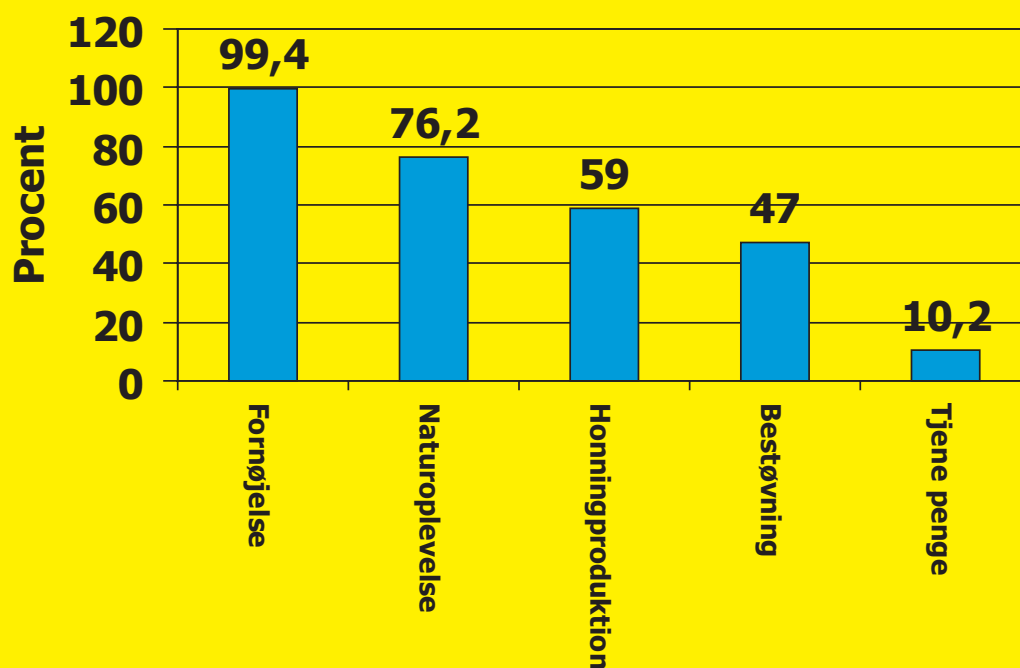
Danmarks Biavlerforening gennemfører årligt undersøgelser blandt medlemmer, som ikke fornyr deres medlemskab af foreningen. Besvarelsen af spørgsmålet: „Hvorfor holdt du op som medlem og biavler?“ er på grund af den høje organisationsprocent repræsentativt for ophørsgrunde for biavlere som helhed.

Der blev angivet mange forskellige årsager, men der var i 2005 en markant højere andel af biavlerne som fandt omkostningerne ved medlemskabet for høje. Nogle biavlere er ikke indstillet på selv at yde et

bidrag til den faglige udvikling.

Figur 2 viser at faldet i antallet af biavlere i 2001 blev vendt til en lille nettotilgang af medlemmer. Bortfald af projektmidler i 2004 medførte nedgang i aktiviteter, samt stærkt øgede omkostninger for start af biavl. Dette er årsagen til fald i antal biavlere i 2005. Der var et tydeligt større frafald og en mindre tilgang til biavl i 2005 end de foregående år.

Resultaterne af Danmarks Biavlerforenings undersøgelser svarer helt til tyske undersøgelser, hvor man har undersøgt begrundelserne for at blive biavler, og

Figur 3. Begrundelser for at begynde som biavler. Tyske undersøgelser (Kilde: Allgemeine Deutsche Imkerzeitung 2001, nr. 11).

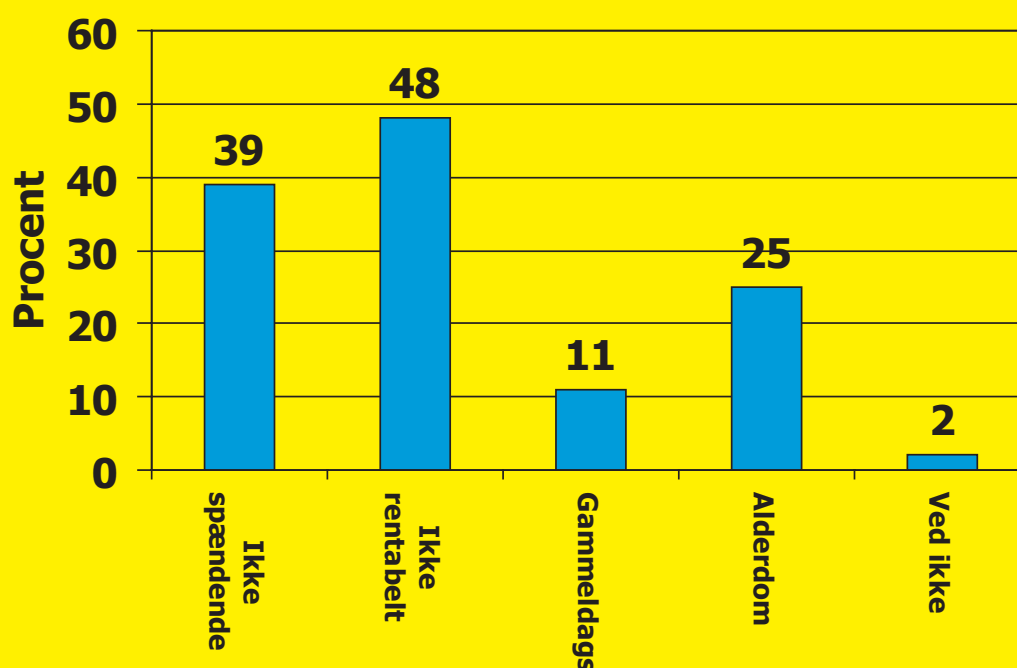
igen begrundelser for at ophøre som biavler (figur 3 og figur 4).

Undersøgelserne viser entydigt, at man starter biavl fordi man synes det er spændende, og det giver en god naturoplevelse. Produktion af honning og sikring af bestøvning er vigtige parametre, mens den umiddelbare økonomiske vinding spiller en mindre

rolle.

Det økonomiske aspekt er derimod helt afgørende, når man skal begrunde årsagen til at stoppe som biavler. Det er ikke økonomisk rentabelt. Det er derfor afgørende, at sikre en fornuftig økonomi i biavlen. Honningudbytter og afsætningspriser er vigtige parametre. Men den manglende „spænding“ el-

Figur 4. Begrundelser for at stoppe som biavler (Kilde: Allgemeine Deutsche Imkerzeitung 2001, nr. 11).

ler ny udvikling er også væsentlig. Der skal ske noget nyt, biavlerne skal føle at der hele tiden er udvikling og nyt at lære.

Dette skal man være meget opmærksom på, når man ønsker at styrke biavlen i Danmark.

Danmarks Biavlerforening og de lokale biavlerforeninger har en meget vigtig opgave i at sikre at der hele tiden „sker nyt“ i den praktiske omgang med bierne. Der skal være spændende begynderkurser og kurser for viderekomne.

Danmarks Biavlerforening skal fortsat sørge for uddannelse af instruktører og produktion af undervisningsmaterialer, samt gennemførelse af videregående kurser på højt niveau.

Danmarks Biavlerforening er godt rustet til disse opgaver. Foreningens konsulenter med deres mange kontakter i ind- og udland er den største videnbase inden for biavlen i Danmark.

Der er godt samarbejde med mange organisationer, forskningsinstitutioner og kolleger i rådgivningsvirksomheder i ind- og udland.

Desværre er det tidligere gode samarbejde om fælles strategier og indsatsområder med Danmarks JordbrugsForskning ophørt. Danmark Biavlerforening ser gerne det tidligere gode samarbejde genskabt.

Danmarks Biavlerforening har 85 lokale biavlerforeninger tilsluttet. Der er uddannet 120 instruktører, der medvirker ved gennemførelsen af lokale kurser og arrangementer, samt ved praktisk vejledning. De fleste instruktører er kyndige biavlere. Instruktørerne får et årligt efteruddannelseskursus.

66 af de lokale biavlerforeninger har en skolebigård. Ofte i samarbejde med den lokale naturvejleder og i forbindelse med lokale naturskoler.

Disse aktiviteter er afgørende for fastholdelse, rekruttering og uddannelse af biavlere.

Biavlernes organisationer

Langt hovedparten af biavlerne er organiseret i Danmarks Biavlerforening (DBF), som har 3.674 medlemmer. En del af Danmarks Biavlerforenings medlemmer er desuden medlemmer af andre organisationer, som Danske Biavlernes Landsforening (DBL), Dronningavlerforeningen af 1921 og ErhvervsBiavlerne (EB).

Danske Biavlernes Landsforening har 480 medlemmer, hvoraf ½ til 2/3 også er medlemmer af Danmarks Biavlerforening.

Dronningavlerforeningen af 1921 har 100 medlemmer, der interesserer sig for og beskæftiger sig med avl og produktion af bidronninger. Disse er at finde blandt såvel erhvervsbiavlere som fritidsbiavlere.

En del af erhvervsbiavlere er som nævnt organiseret i „ErhvervsBiavlerne“ som repræsenterer 48 egentlige erhvervsbiavlere. De skal være momsregistrerede for at blive medlemmer.

Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere (SDE) udgør en lille ubeskrevet gruppe med et ukendt, men lille medlemstal. Trods navnet er det, så vidt det kan bedømmes, ikke specielt erhvervsbiavlere, som er medlemmer.

Figur 5 på side 10 viser biavlerorganisationernes sammenhæng og medlemstal.

Tre af disse organisationer, Danmarks Biavlerforening, Danske Biavlernes Landsforening og Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, er repræsenteret i Statens Bisygdomsnævn.

Produktion af småfamilier. Foto: Carl Andersen (DBFs fotokonkurrence, 2005)

4.100 biavlere i Danmark

Figur 5 Oversigt over organisationerne i biavl.

For at vurdere de enkelte organisationers styrke og betydning må man ud over medlemstallet også se på, hvor stor del af bifamilierne de enkelte organisationer repræsenterer.

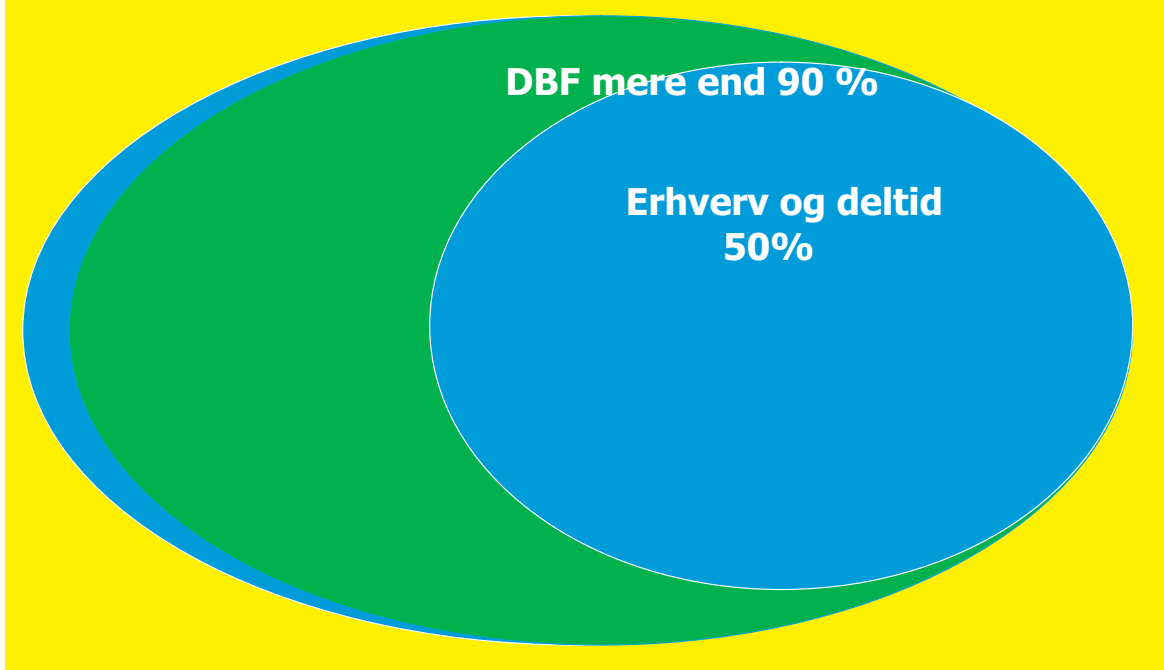
Danmarks Biavlerforenings undersøgelser har vist,

at ca. halvdelen af bierne tilhører erhvervsprægede biavlere (figur 6). De har mere end 20 bifamilier. Den anden halvdel af bierne tilhører fritidsbiavlere, som har færre end 20 bifamilier pr. biavler.

Antallet af bifamilier i Danmark er meget dårligt

Figur 6. Oversigt over fordeling af bifamilierne på fritid og erhvervsbiavlere.

80.000 bifamilier i Danmark

belyst. For fem år siden beregnede Danmarks Biavlerforening ud fra spørgeskemaundersøgelsen antallet til 150.000. Dog tyder interne oplysninger fra forhandlere af materiel og emballage på, at det i dag er meget lavere - måske kun 80.000.

Det har i de seneste to år været nødvendigt at leje bifamilier fra Tyskland til bestøvning af hvidkløver til frøavl. Det har ikke været muligt at fremskaffe et tilstrækkeligt antal bifamilier fra Danmark. Dette kan være et tegn på faldet i antallet af bifamilier eller på manglende lønsomhed i at flytte bier til bestøvning.

Bemærk at de udenlandske bifamilier kun er i Danmark, mens hvidkløveren blomstrer. De medvirker ikke til bestøvningen tidligt på året eller senere.

Danmarks Biavlerforening gennemfører i slutningen af 2006 en ny spørgeskemaundersøgelse. Det har vi gjort hvert 5. år i en længere årrække. Det vil ud fra den være muligt at give en opdateret vurdering af antallet af bifamilier i Danmark.

Ser man på fordelingen af bifamilierne mellem de enkelte organisationer (figur 7) bliver det klart, at Danmarks Biavlerforening repræsenterer såvel biavlerne som bifamilierne (Kilde: DJF rapport, marts 2001, nr 45, Markbrug. Biavl i Danmark).

Danske Biavleres Landsforening og Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere repræsenterer kun

bifamilier svarende til deres medlemstal. Der er ingen indikationer, af at medlemmerne af de to organisationer har flere bifamilier pr. biavler end de øvrige medlemmer i Danmarks Biavlerforening.

ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921 indgik ikke i den ovenfor nævnte undersøgelse. ErhvervsBiavlerne 48 medlemmer har med et betydeligt antal bifamilier.

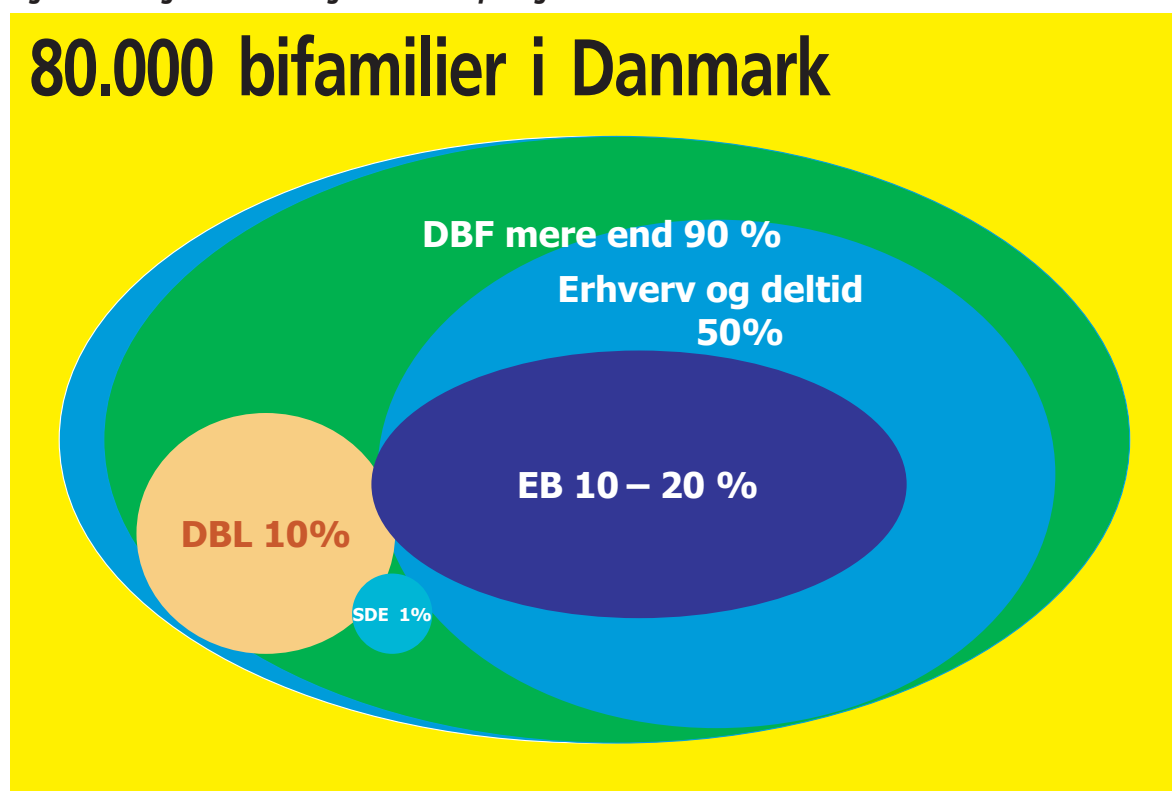
Dronningavlerforeningen af 1921 tæller medlemmer blandt såvel erhvervsbiavlere, som fritidsbiavlere. De spiller en væsentlig rolle i kraft af deres særlige interesser og kompetencer inden for avl og produktion af bidronninger.

Binævnet bør afspejle branchen

Danmarks Biavlerforening mener, at biavlerne i et fremtidigt binævn skal repræsenteres af de organisationer, som er repræsentative for biavlerne og bifamilierne, samt har særlig sagkundskab inden for avl og produktion af bidronninger. Desuden skal den faglige ekspertise i Danmarks Biavlerforening inddrages i nævnets arbejde.

På den måde sikres at den høje grad af engagement og ansvarlighed blandt biavlerne bliver en konstruktiv og aktiv faktor ved fastlæggelsen af fremtidige strategier og vilkår for branchen og dermed erhvervs-, fritids- og naturliv.

Figur 7. Oversigt over fordeling af bifamilier på organisationerne.

DEN VÆSENTLIGSTE TRUSSEL MOD BIAVLEN I DANMARK

Faldet i antallet af biavlere og bifamilier er den største trussel mod biavlen i Danmark

Derfor er det meget uheldigt, at regeringen har gennemført meget kraftige beskæringer i organisationernes muligheder for at gennemføre projekter til at sikre tilgang til biavlen, samt muligheder for at fastholde biavlerne.

De faglige aktiviteter i organisationerne, specielt i Danmarks Biavlerforening har siden 2004 været kraftigt beskåret. Danmarks Biavlerforening blev, som den eneste organisation med professionelle rådgivnings- og udviklingsprogrammer i biavl, ramt af regeringens beskæringer af midler til rådgivning, forsøg og udvikling i finansloven 2004.

Biavlerne er typisk ikke jordbesiddere, så de nød ikke samtidig gavn af regeringens lettelser på jordskatterne i landbruget.

Ikke blot blev foreningen ramt af bortfald af støtte til konsulentvirksomhed og fagbladspøtøtte. Regeringen overførte også i modstrid med EU-forordningen 797/04 alle projektmidler til Danmarks JordbrugsForskning.

Med finanslov 2004 bortfaldt nedenstående midler fra Danmarks Biavlerforenings budget.

Konsulenttilskud	560.000 kr
EU-projektmidler	600.000 kr
Fagbladspøtø-tilskud	200.000 kr
I alt	1.360.000 kr

Danmarks Biavlerforening fik i 2004 et betydeligt underskud, da man besluttede at fastholde en del af de faglige aktiviteter. For 2005 blev kontingentet hævet. Men det har medført at en del biavlere er ophørt med biavlen, fordi der ikke er økonomi i aktiviteten med det høje kontingent. Det skønnes at der kun er sket et mindre fald i organisationsprocenten.

Ifølge forordning 797/04 der afløste 1221/97 yder EU hvert år 1,3 million kr. i støtte til en række faglige aktiviteter hos biavlerne og deres organisationer mod at staten yder et tilsvarende beløb. Der burde således årligt være 2,6 millioner kroner til rådighed for projekter hos biavlerne og deres orga-

nisationer. De faglige organisationer kan indgå samarbejde med relevante forskningsinstitutioner om gennemførelse af dele af programmerne.

Indtil 2003/04 fungerede systemet tilfredsstillende i Danmark, idet det årlige program blev udarbejdet i samarbejde mellem biavlsorganisationerne og Danmarks JordbrugsForskning og midlerne blev fordelt til projekter under programmet. Dog tjente en del af de lovbundne opgaver hos Danmarks JordbrugsForskning som en del af den nationale medfinansiering. Det er ikke i overensstemmelse med forordningen at den lovpligtige bisygdomsbekæmpelse indgår som den nationale medfinansiering.

Fra 2004/05 blev alle midler tildelt Danmarks JordbrugsForskning uden at der blev opstillet et program i samarbejde med biavlerorganisationerne, som forordningen tilsiger.

Bemærk at de ofte fremførte påstande om, at kun Danmarks Biavlerforening har fået projektmidler, er usand. Danske Biavlere Landsforening fik de midler, de ansøgte om i 2001. De har ikke siden søgt projektmidler.

EU-forordning 797/04 har følgende formål:

- o **Støtte til biavlerne og deres organisationer**
- o Støtte til bekæmpelse af Varroa
- o Støtte til rationalisering af stadeflytninger
- o Støtte til laboratorier, der gennemfører honninganalyser
- o Støtte til genopretning af bibestanden
- o Støtte til samarbejde med specialorganer om anvendt forskning.

For årene 2004–2006 er alle midlerne overført til Danmarks JordbrugsForskning til forskningsprojekter.

Projekterne er ikke prioriteret i snævert samarbejde med organisationerne. Trods tilbud om hjælp fra Danmarks Biavlerforening valgte Danmarks JordbrugsForskning i 2004/05 at tilbageføre en del at

EU-projektpenge

- o 1,3 mill. kr årligt til Danmark fra EU mod at den danske stat yder tilsvarende beløb.

- o **2000: DBF 200.000 kr DJF 900.000 kr**
- o **2001: DBF 200.000 kr**
- o **DBL 200.000 kr DJF 900.000 kr.**
- o **2002: DBF 400.000 kr DJF 900.000 kr.**
- o **2002/03: DBF 600.000 kr DJF 1.000.000 kr.**
- o **2003/04: DBF 600.000 kr DJF 1.000.000 kr.**
- o **2004/05: DBF 0 kr. kr DJF tager det hele**
- o **Dette er klart i modstrid med EU-forordningen.**

DBF = Danmarks Biavlerforening. DBL = Danske Biavlernes landsforening. DJF = Danmarks JordbrugsForskning.

Figur 8. Fordeling af EU-projektmidler

midlerne til EU, fordi man ikke var i stand til at udnytte pengene.

Det kan desuden undre, at man fra den danske indberetning fra 2005 til EU kan læse, at der årligt fra programmet ydes 841.000 kr. til projekter hos biavlerne og deres organisationer, samt at der gives 211.000 kr. til støtte for stedeflytninger.

Samlet har bortfaldet af projektmidler til rådgivning for biavlerne og deres organisationer betydet et markant fald i det faglige aktivitetsniveau. Det skader såvel rekrutteringen af nye biavlere såvel som fastholdelsen af biavlerne.

Der er et stort behov for praktisk relaterede forsøg, indsamling af viden, uddannelse og information.

Problemerne er mange og store

Biavlerne må i øjeblikket indstille sig på meget store ændringer i betingelserne for at drive biavl.

- o Klimaændringer
- o Ændringer i landbrugslandskabet og i plantearter
- o Åbent honningmarked
- o Åbne muligheder for transport af bier over landegrænser
- o Manglende forskning, rådgivning og udvik-

ling

- o Nedsikringer i Danmarks Biavlerforening og ensidige prioriteringer i Danmarks JordbrugsForskning
- o Ændringer i lovgivning
- o Lov om biavl
- o Hygiejnepakke
- o Honningbekendtgørelse
- o Mærkningsregler
- o Animalske biprodukter som ikke er beregnet til konsum
- o GMO-regler
- o Anvendelse af veterinærmedicin
- o Økologiregler
- o og mange andre

Det er en meget stor opgave for Danmarks Biavlerforening at følge udviklingen. Ikke mindst er det en stor belastning for foreningens kapacitet, at følge og kommentere den meget komplekse lovgivning. Det kræver også information og uddannelse af instruktører at få implementeret de nye regler hos den enkelte biavler.

ANDRE VÆSENTLIGE TRUSLER MOD BIAVLEN I DANMARK

Såfremt der ikke sker væsentlige forbedringer af mulighederne, kan det forudses, at der vil ske yderligere drastiske fald i antallet af biavlere og bifamilier i Danmark.

Trusler mod biavlen 1: Fald i produktion, priser og kvalitetsproblemer.

Den danske honningproduktion blev tidligere vurderet til omkring 2,500 – 3000 tons pr. år. De seneste år er den faldet, og branchekyndige vurderer at den nu er under 2000 tons pr. år. Dette vurderes ud fra salget af emballage, honningetiketter samt voksproduktionen.

Honningsalg udgør den væsentligste indtægtskilde for biavlerne. Produktionsmængde og prisens højde er helt afgørende for at fastholde en rentabel biavl i Danmark. Markedet for honning er helt åbent.

Vi kan ikke konkurrere på honningprisen med lavindkomstlande som Kina, Argentina og Mexico. Det er helt afgørende, at Dansk Honning kan fastholde sin position som et højkvalitetsprodukt, så kunderne er villige til at betale en merpris for dansk honning frem for importeret honning.

Det er hidtil lykkedes, bl.a. fordi Danmarks Biavlerforening i samarbejde med Fødevareministeriet og Danmarks JordbrugsForskning har haft en klar strategi for bekæmpelser af sygdomme og skadegørere. Vi ville ikke bruge midler eller metoder, som efterla-

der rester af fremmede stoffer i honningen. Denne strategi har været fulgt med succes i snart 100 år.

Først i bekæmpelsen af bipest, og siden i bekæmpelsen af varroamider. Mens man i de fleste andre lande satsede på anvendelse af antibiotika og acaricider til bekæmpelsen så satsede vi på anvendelse af biologiske metoder og økologiske midler, der findes naturligt i honningen.

Dansk honning og voks er rene produkter, og det skal de vedblive at være.

Danmarks Biavlerforening gennemfører årlige kontrolopkøb af dansk honning. Prøverne analyseres på speciallaboratorium for kvalitetsparametre, oprindelse og nogle år for rester af bekæmpelsesmidler og plantebeskyttelsesmidler. Der er ikke fundet rester af bekæmpelsesmidler i dansk honning. Resultaterne er offentliggjort i Tidsskrift for Biavl og på Danmarks Biavlerforenings hjemmeside. www.biavl.dk.

Et særligt problem er bekæmpelse af varroa med lægemidler. Lægemidlerne bindes meget kraftigt til voksbygningen. Derfor vil man meget tidligt finde rester af lægemidler i voks, såfremt de bruges i udstrakt grad. Danmarks Biavlerforening indsamler hvert år prøver af voks fra vokssmelterier og biavlere (Figur 9).

Der er i enkelte prøver fundet rester af midler som ikke anvendes i Danmark. Det skyldes sandsynligvis forurening af dansk voks med indkøbt tysk voks eller

Figur 9. Resultatet af 2001-analyser af danske voksprøver for indhold af pesticidrester.

Nr.	Code-Nr.	sample	Brompropylat	Coumaphos	Fluvalinat	Flumethrin	Phs-Ester	Tetradifon	Acrinathrin
Stuttgart			<i>Folbex-VA-Neu</i>	<i>Perizin</i>	<i>Apistan/Klartan</i>	<i>Bayvarol</i>	<i>Cekafix</i>	<i>Apivar</i>	<i>Gabon PA</i>
160	No.1	foundation	-	-	-	-	-	-	-
161	No.2	foundation	-	-	-	-	-	-	-
162	No.3	foundation	-	1	-	-	-	-	-
163	No.4	foundation	-	-	-	-	-	-	-
164	No.5	foundation	-	-	-	-	-	-	-
165	No.6	foundation	-	-	-	-	-	-	-
166	No.7	foundation	-	-	-	-	-	-	-
167	No.8	foundation	-	-	-	-	-	-	-
168	No.9	foundation	-	-	-	-	-	-	-
169	No.10	foundation	-	-	-	-	-	-	-
170	No.11	foundation	-	-	-	-	-	-	-
171	No.12	foundation	-	-	-	-	-	-	-
172	No.13	foundation	-	-	-	-	-	-	-
173	No.14	foundation	-	-	-	-	-	-	-
174	No.15	foundation	-	-	-	-	-	-	-
175	No.16	foundation	-	-	-	-	-	-	-
176	No. 17	foundation	-	1	-	-	-	-	-
177	No.18	foundation	-	-	-	-	-	-	-
detection limit			0,5 mg/kg	0,5 mg/kg	0,5 mg/kg	1 mg/kg	0,5 mg/kg	0,5 mg/kg	0,5 mg/kg

at nogle tyske biavlere får behandlet voks i Danmark.

Danmarks Biavlerforening mener, det er af afgørende betydning at fastholde dansk honning som et kvalitetsprodukt uden rester af antibiotika og andre lægemidler. Danmarks Biavlerforening anbefaler ikke disse midler til bekæmpelse af skadegørere, og foreningen arbejder målrettet på at udvikle bier med tolerance overfor sygdomme og metoder til biologisk og bioteknisk bekæmpelse af varroamider. Desuden anbefales brug af organiske syrer, der findes naturligt i honningen.

Det er desuden vigtigt, at sikre en høj teknisk kvalitet.

Det kræver uddannelse af biavlerne.

Honningmarkedet i Danmark er åbent. Det betyder at der er fri konkurrence, og danske biavlere må konkurrere på pris og kvalitet med biavlere fra hele verden. Specielt lavindkomstlande som Argentina og Mexico er aktuelle. Tidligere spillede kinesisk honning en betydelig rolle i markedet. Men på grund af problemer med antibiotikarester i honning fra Kina er honning fra Kina, trods

meget lave priser ikke salgbart på det danske marked.

Den danske produktion udgjorde som nævnt indtil for få år siden 2.500–3.000 tons årligt, men nye tal fra branchen tyder på, at den nu er lavere, som følge af et fald i antallet af biavlere og bifamilier.

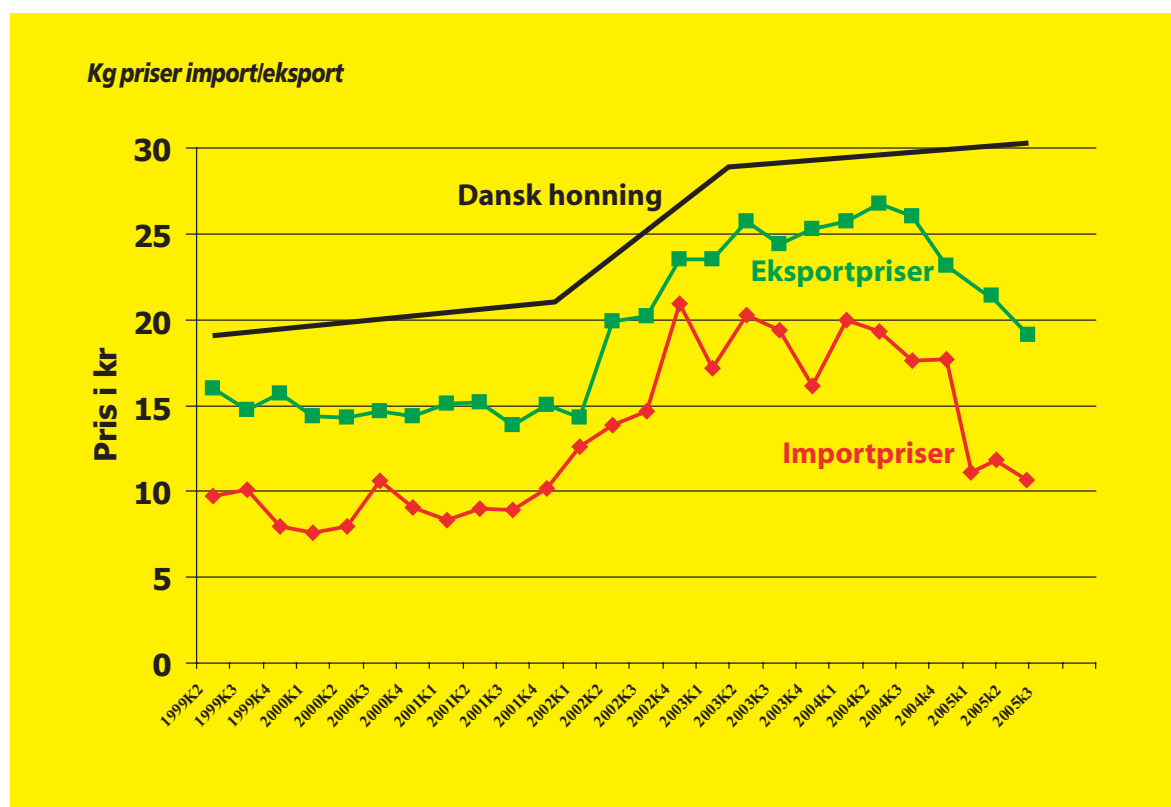
Importen er væsentligt højere end det hjemlige forbrug af honning berettiger, men en del af den importerede honning reeksporteres.

Figur 10 viser udviklingen i honningprisen. Stigningen i 2002 skyldes, at importen fra Kina blev standset på grund af antibiotikarester i honningen. Det medførte prisstigninger på verdensmarkedet.

Dansk honning holder en konstant højere pris end verdensmarkedsprisen takket være den høje kvalitet og det skal den fremtidige strategi værne om!

Trusler mod biavlens 2: Ændrede trækforhold

Figur 10. Udviklingen i honningprisen.

Ændringer i det danske landskab er en potentiel trussel med biavlens fordi forskellige, men ikke alle, planter tiltrækker bier.

Store arealer med monokulturer ændrer træk- betingelserne. Der er i perioder i visse områder over- vældende mængder af blomstrende planter på mar- kerne, når vinterrapsen blomster.

Mens landskabet i andre områder nærmest er en ørken med store hvedemarkers.

Byer med parcelhusområder og mange haver er i dag blandt de gode områder for biavl. Der er et vari- eret fødeudbud til bierne fra det tidligste forår til sent efterår.

Der er behov for at sikre biernes fødegrundlag også i de områder og perioder hvor landbrugs- planterne ikke giver føde og træk. Det kan ske ved at sikre plantering af blomstrende planter i hegn og vildtremiser, samt at tillade og støtte såning af bigavnlige planter på braklagte arealer.

Frøavl i Danmark er i vækst. Specielt frøavl af hvidkløver er en interessant afgrøde for danske land- mænd, og arealerne er stigende. Det er allerede nu vanskeligt at skaffe bifamilier til bestøvning af mar- kerne.

Danmark har en betydelig produktion af Sur- kirsebær. Gennem de seneste år har man konstateret faldende udbyttensniveau i Surkirsebær. Man kender

ikke årsagen. Der er dog sammenfald mellem det fak- tum, at de vildtlevende bifamilier er forsvundet på grund af varroamiden, samt at antallet af biavlere og deres bifamilier er faldet. Danmarks Biavlforening vil i 2006 starte et projekt til undersøgelse af biernes betydning for Surkirsebær.

Trusler mod biavlens 3: Sygdomme og skade- gørelse

Bisygdomme og skadegørere er potentielle trus- ler, som biavlens hele tiden skal være opmærksom på at forebygge og bekæmpe.

Varroamiden er vigtig at beskæftige sig med. Det gælder også, men med forskellig vægt:

Ondartet og Europæisk Bipest

Kalkyngel

Sækkyngel

Nosema apis

Nosema ceranae

Den lille stadebille

Trakemider

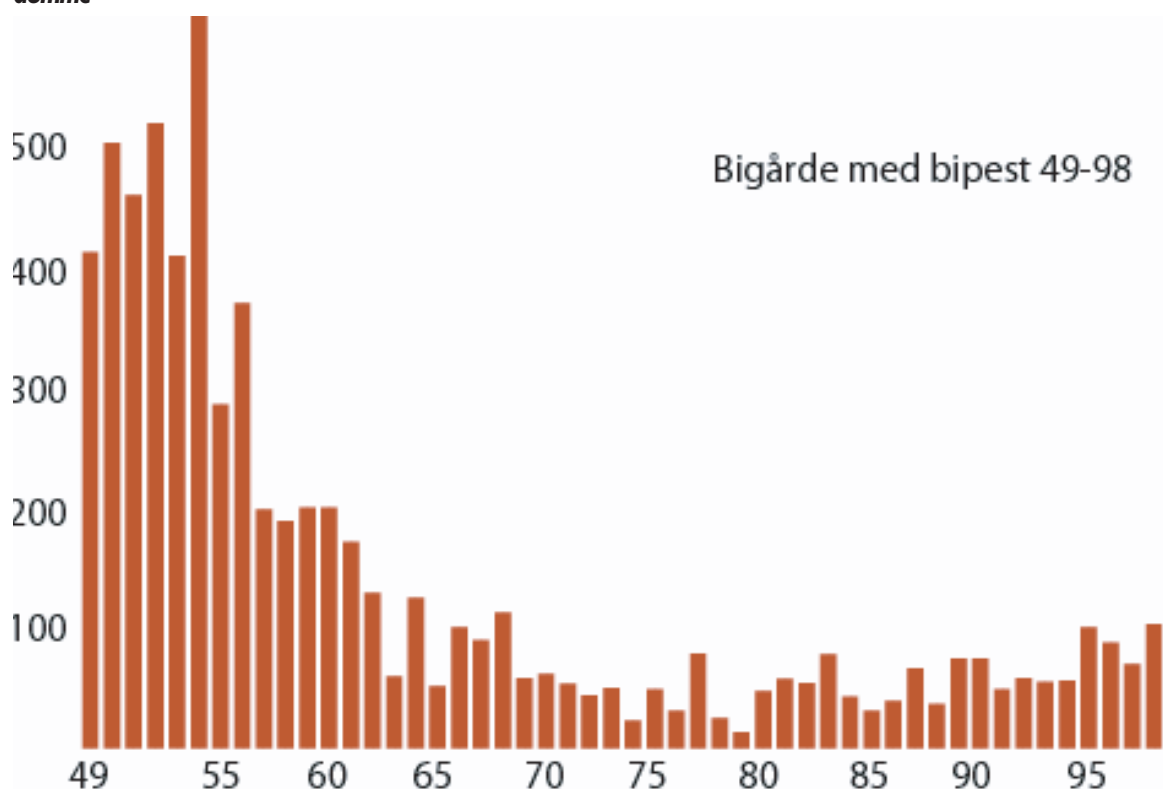
Virussygdomme

(*Tropilaelaps*)

Figur 11 viser oversigt over forekomst af Ondartet Bipest i Danmark.

Figur 12 er en oversigt over den danske strategi for

Figur 11. Oversigt over forekomsten af Ondartet Bipest i Danmark. Særnr.: Offentlig bekæmpelse af bisyg- domme

Figur 12. Den danske strategi for varroa-bekæmpelse er en international succes.

varroabekæmpelse som er en international succes.

Danske biavlere har vist, at de er i stand til at klare disse udfordringer med held. Gennem tæt samarbejde mellem biavlere, rådgivning og forskning har vi i Danmark udviklet enestående metoder til forebyggelse og bekæmpelse. Metoder, som fastholder honningen som et rent naturprodukt. Metoderne til bekæmpelse af bipest og varroa efterlignes nu i flere lande over hele verden.

Det kræver fortsat, udvikling, forsøg og rådgivning at fortsætte denne succes.

Danmarks Biavlerforening har sammen med erhvervsbiavlerne og dronningavlerne satset massivt på avlsarbejde mod sygdomstolerante bier. Danmarks Biavlerforening har gennemført omfattende forsøg

og afprøvninger, samt uddannet instruktører i de lokale biavlerforeninger i sygdomme og deres forebyggelse.

Trusler mod biavlens 4

Genetisk Modificerede Organismer (GMO)

Genetisk Modificerede Afgrøder kan være en alvorlig trussel mod biavlens. Såfremt honningen kommer fra genetisk modificerede afgrøder, kan det betyde et alvorligt anslag mod honningens renommé, som et rent naturprodukt. Det kan skade salget alvorligt med faldende priser til følge.

Desuden er det fortsat uafklaret om visse genetisk modificerede afgrøder kan skade bifamilierne direkte. En del GM-planter får indbygget skadedyrs-hæmmende eller -dræbende egenskaber. Såfremt

disse elementer kan genfindes i pollen eller nektar fra planterne, kan de muligvis skade bierne. Banebrydende forskning ved Danmarks JordbrugsForskning har vist, at dette er en reel trussel mod bierne. Desværre er den forskning skåret væk. Det betyder, at organisationerne nu selv må følge den udenlandske forskning på området for at sikre sig mod eventuelle risici ved godkendelsen af GMO'er til dyrkning i Danmark.

Trusler mod biavl 5: Biforgiftninger

Antallet af biforgiftninger som følge af landbrugs brug af planteværnsmidler var gennem mange år faldende. Det skyldtes bedre uddannelse af sprøjteførere og mindre bifarlige midler samt aktiv informationsvirksomhed fra Danmarks Biavlerforening og landbrugsorganisationerne.

Desværre er denne udvikling vendt, så der siden 2004 er sket en stigning i antallet af skader.

Danmarks Biavlerforening er sammen med Danmarks JordbrugsForskning gået aktivt ind i planlægning og gennemførelse af en informationskampagne i 2006 rettet mod landmænd og biavlere for at forebygge biforgiftninger og sikre at biavlerne ved, hvorledes de skal forholde sig, når skaden er sket.

Det er afgørende, at biforgiftninger fortsat kan analyseres og bedømmes ved en hurtig og smidig procedure gennem et kompetent system.

Derfor skal ekspertisen i voldgiftsnævnet for biforgiftning bevares og styrkes. Samtidig skal der sikres koordinering imellem biinspektørers vejledning om procedure ved bisygdomme og biforgiftninger.

Det må også sikres at, økonomi ikke virker som en trussel mod biavlernes motivering for at prøve sager for nævnet. Derfor bør det være omkostningsfrit at få konstateret biforgiftningsskader.

Trusler mod biavl 6: Ny lovgivning

Den stadige strøm af nye regler og begrænsninger i biavlens muligheder er en alvorlig belastning for en lille branche som biavl, der ikke blot kan indpasses i de generelle regler.

Det er nødvendigt, at biavlsbranchen har ressourcer til at følge lovgivningsprocessen og sikre at lovgivningen tager hensyn til biavlens særlige betingelser og struktur. Der sker fra EU og nationalt plan et betydeligt lovrevisionsarbejde

Det er tydeligt, at uden et aktivt arbejde fra Dan-

marks Biavlerforening, vil man overse de fornødne hensyn til biavl i de nye regler.

Danmarks Biavlerforening har i de seneste år været aktiv i forbindelse med følgende lovgivning.

- o Honningbekendtgørelsen
- o Mærkningsregler for fødevarer, herunder honning
- o Animalske biprodukter, der ikke er beregnet til konsum
- o Hygiejnepakken
- o GMO-regler
- o EU-forordning om anvendelse af veterinærmedicin.
- o Regler for økologisk produktionsmetoder
- o Bekendtgørelse om biavl på Læsø
- o Lov om biavl

En stor del af rammerne udstikkes af EU-Kommissionen. Danmarks Biavlerforening er derfor nødsaget til at følge arbejdet på de forskellige niveauer.

I forbindelse med høringen af forslag til „Lov om Biavl“ har Danmarks Biavlerforening sammen med ErhvervsBiavlerne og Dronningavlerforeningen af 1921 udarbejdet fælles høringssvar, som er vedhæftet dette dokument.

Bi i raps. Foto: Jakob Germundsson (DBFs fotokongurrence, 2005)

BÆREDYGTIG BIAVL I DANMARK

Mulighederne for biavl i Danmark

Der er muligheder for en bæredygtig biavl i Danmark til at sikre bier til bestøvning.

Vi skal sikre en merpris for dansk honning

Høj kvalitet, teknisk og hygiejnisk med sporbarhed og fri for rester af antibiotika, lægemidler og GMO skal være kendetegn for dansk honning.

Danmarks Biavlerforening skal fortsat sikre kvalitetskontrol, produktion af undervisnings- og udstillingsmateriale og uddannelse af lokale instruktører

Dygtige biavlere

Dygtige biavlere med højt vidensniveau skal sikre sunde bier uden brug af lægemidler.

Avlsarbejde, forsøg, afprøvning, udvikling, rådgivning og information er koden til at fastholde det meget høje niveau i biavl.

Gode trækforhold

Vi skal gennemføre forsøg, udvikling og rådgivning om såning og plantning, der skaber gode muligheder for bierne.

Danske Biavlere kan levere varen

Der er muligheder for at opbygge antallet af biavlere i Danmark. Det viste vi i årene 2001 – 2004.

Men det kræver at samfundet støtter aktiviteter hos biavlere og deres organisationer. Der skal være midler til praktiske forsøg, udvikling, uddannelse af instruktører og udarbejdelse af undervisningsmaterialer.

Med den rigtige opbakning kan biavlerne selv via engagement og ansvarlighed sikre en bæredygtig biavl i Danmark.

STYRK BIAVLEN - INDSATSOMRÅDER

Forsøg, udvikling, uddannelse og markedsføring af biavlen.

Der er et stort behov for udvikling i biavlen. EU har da også afsat midler til dette formål.

EU forordning 797/2004 har som primært formål at støtte biavlerne og deres organisationer. Det kan bedst ske ved at styrke det faglige arbejde, uddannelse og informationsvirksomheden i organisationerne.

Ifølge forordning 797/2004 kan der årligt ydes 1,3 million kroner fra EU til støtte for aktiviteter, såfremt den danske stat yder et tilsvarende beløb, i alt en pulje på 2,6 millioner kroner.

Puljen afhænger af antallet af bifamilier i Danmark.

I øjeblikket er puljen i praksis reserveret til Danmarks JordbrugsForskning. Dette er i modstrid med såvel forordningens ånd og bogstav.

Danmarks Biavlerforening foreslår, at forordningen igen implementeres i Danmark efter sin hensigt, så relevante organisationer kan søge midler fra denne pulje.

I henhold til forordningen kan også Danmarks JordbrugsForskning søge fra puljen til relevante forskningsprojekter, som er udarbejdet i samarbejde med repræsentative biavlerorganisationer.

Danmarks Biavlerforening har i sine bemærkninger til Forslag til Lov om biavl foreslået en styrkelse af „Binævnet“. Det forudses, at et styrket „Binævn“ vil være et relevant forum for prioritering af de opgaver, der skal gennemføres under et Dansk Program (Honningprogrammet) i henhold til forordning 797/2004.

Danmarks Biavlerforening har følgende opgaver der bør prioriteres højt som indsatsområder i det danske program:

Fastlæggelse af fremtidig strategi for biavlen i Danmark

I samarbejde med biavlerne, øvrige organisationer og berørte myndigheder skal det løbende arbejde med fastlæggelse og justering af branche-

strategi fortsættes.

Forsøg, udvikling, afprøvning og formidling

Det er afgørende for den fremtidige udvikling i biavlen at der afsættes øgede ressourcer til at styrke det faglige arbejde i organisationerne.

Danmarks Biavlerforening har ansat 3 konsulenter. Der bruges i øjeblikket lidt mere end et årsværk på udvikling og afprøvning. Der er et udtalt behov for en større indsats. Der er behov for en udvidelse af aktiviteten med 1 årsværk.

Væsentligt for at fastholde et højt niveau i arbejdet og formidlingen er den stadige indsamling af viden og afprøvning gennem forsøgsarbejde og afprøvning i samarbejde med praktiske biavlere.

- o Forsøg og afprøvning
- o Praktisk forsøgsarbejde med henblik på at opnå hurtige svar
- o Kvalitetskontrol af avlsdronninger, herunder avl af dronninger med høj udrensnings-ejne og nosemafrie bier.
- o Brugsdronningstest med afprøvning af bidronninger
- o Udvikling og afprøvning af midler til bekæmpelse af varroamider.
- o Bestøvningsundersøgelser, i øjeblikket blåbær og kirsebær.
- o Udvalg og afprøvning af gode frøblandinger til såning på udtagne arealer.
- o Analyser af honning og voks, kvalitetsundersøgelser og pesticidrester.
- o Udvikling af sensoriske metoder til honningkvalitetsbeskrivelse.

- o Produktudvikling. Honning, voks, pollen, propolis
- o Honningeksperimentarium
- o Udvikling og fremstilling af undervisningsmaterialer til lokalforeningernes kurser og skolebigårde.
- o Opdatering og fornyelse af foreningens undervisningsmateriale til brug i folkeskolen og andre undervisningsinstitutioner.
- o Formidling af viden og forskning via foreningens blad, Tidsskrift for Biavl.
- o Markedsføring af biavl
- o Deltagelse i udstillinger, markeder. Udvikling af materialer til brug i lokale aktiviteter.
- o Markedsføring af produkterne
- o Undersøgelse af strukturen i biavl i Danmark. Gennemførelse af Danmarks Biavlerforening spørgeskemaundersøgelse i slutningen af 2006. (Den er hidtil gennemført hvert 5. år)

Rekruttering af nye biavlere og uddannelse af lokale instruktører

Den væsentligste rekruttering af nye biavlere sker gennem højt aktivitetsniveau på et fagligt højt plan i de lokale biavlerforeninger.

Danmarks Biavlerforening har uddannet 120 instruktører i de lokale biavlerforeninger. Instruktørerne udfører et stort frivilligt og ulønnet arbejde.

Der skal ske årlig efteruddannelse af disse, og der skal sikres løbende tilgang til korpset.

Der kan peges på følgende indsatsområder:

- o Implementering af Hygiejnekappen i den praktiske biavl.
- o Forebyggelse og bekæmpelse af bisygdomme i praktisk biavl.
- o Metoder til selektion af sygdomstolerante bier.
- o Honningkvalitet og bedømmelse.
- o Undervisning på kurser for biavlere, begyndere og viderekomne.

- o Bier i Skolen. Brug skolebigården til samfundskontakt.

Forskning i samarbejde med relevante forskningsinstitutioner.

- o Selektion af bistammer med tolerance overfor bipest og andre sygdomme.
- o Fortsat udvikling af strategier for biologiske og biotekniske metoder til forebyggelse og bekæmpelse af skadegørere.
- o Metoder til sikring af de brune bier på Læsø, samt sikre erhvervsbiavl med brune bier på Læsø.
- o Udvikling af diagnostiske metoder.

Af øvrige indsatsområder kan nævnes:

Sukkerprisen

Biavlere bruger sukker til vinterfodring af bierne. Sukkerprisen i EU er væsentligt højere end verdensmarkedsprisen. Det forringer specielt konkurrenceevnen over for importeret honning, men stiller os også ringere end biavlere i mere sydlige områder af EU. Vi må nødvendigvis på grund af klimaet bruge væsentligt mere sukker til vinterfoder end biavlere i de sydlige dele af EU. En reduktion i prisen på sukker til vinterfoder for bierne vil øge erhvervsbiavlernes konkurrenceevne.

Biavl og efterløn

Fritidsbiavlere med blot nogle få bifamilier møder store problemer, når de går på efterløn.

De ophører meget ofte med biavl.

Det på trods af at biavl på intet tidspunkt har bidraget væsentligt til familiens økonomi, så trækkes de i efterlønnen blot på grund af, at de har et par bifamilier.

Det er helt klart i modstrid med Fødevareministeriets ønske om at styrke biavl, at man tvinger fritidsbiavlere til at ophøre med biavl.

Det bør være tilladt at fastholde et mindre antal bifamilier på fritidsbasis uden at det skal påvirke efterlønnen. Danmarks Biavlerforening mener, at 15 bifamilier er et rimeligt antal og svarer til reglerne for dagpengemodtagere. Der er ikke nogen væsentligt økonomisk overskud ved dette antal bifamilier.

Danmarks Biavlerforening er hele Danmarks biavlerforening

Danmarks Biavlerforening samler langt hovedparten af biavlerne i en stærk organisation.

Foreningen organiserer mere end 90% af biavlerne. Foreningen har såvel erhvervsbiavlere, fritidsbiavlere såvel som biavlere med specialinteresser som medlemmer. Det gælder dronningavlere, kyndige biavlere og materielforhandlere.

Danmarks Biavlerforening blev oprettet i 1866 med det formål at fremme biavl i Danmark.

Rekruttering af nye biavlere, undervisning og udvikling har gennem alle årene været en hovedopgave for foreningen.

I dag er foreningen den eneste biavlerorganisation med egen faglig rådgivning.

Danmarks Biavlerforening og Tidsskrift for Bi-

avl er langt den vigtigste kilde til viden og information hos biavlerne. Foreningens kursusvirksomhed med specialkurser og uddannelse af instruktører til de lokale biavlerforeningers kurser er afgørende for den hurtige implementering af ny viden og metoder, der kendetegner dansk biavl.

Ud over de mange organisatoriske opgaver har Danmarks Biavlerforening et meget højt aktivitetsniveau:

Informationsvirksomhed

- o Tidsskrift for Biavl
- o Hjemmesiden www.biavl.dk
- o Pressekontakt

Kurser

4.100 biavlere i Danmark

Danmarks Biavlerforening 3674

Dronningavlerforeningen 100

Forhandlerforeningen 15

Foreningen af bisygdomskyndige ?

Avlerringen 10

EB 48

DBL480?

SDE ?

Honningfestival i Odense 2004

Danmarks Biavlerforening gennemfører årligt Dansk Biavlskonference med kurser for instruktører, specialkurser i avlsarbejde, produktudviklingskurser „værkstedskursus“ og kurser for nye biavlere.

Danmarks Biavlerforening udarbejder kursusplaner og fremstiller kursusmaterialer til kurser i de lokale biavlerforeninger.

Danmarks Biavlerforening laver planer og forslag til aktiviteter i de 66 skolebigårde, som ligger fordelt over hele landet. Mange i samarbejde med naturvejledere eller naturskoler.

Danmarks Biavlerforening har 85 lokale biavlerforeninger tilsluttet. Der er uddannet 120 instruktører, der medvirker ved gennemførelsen af lokale kurser og arrangementer, samt ved praktisk vejledning. Instruktørerne får et årligt efteruddannelseskursus. Hovedparten af instruktørerne er kyndige biavlere.

Foreningens konsulenter med deres mange kontakter i ind- og udland er den største videnbase inden for biavlen i Danmark.

Der er godt samarbejde med forskningsinstitutioner og rådgivningsvirksomhed i ind- og udland.

Disse aktiviteter er afgørende for rekruttering og

uddannelse af biavlere.

Danmarks Biavlerforening og de 85 lokale biavlerforeninger gennemfører større aktiviteter, for eksempel „Biernes Dag“ i 2003 (se side 24) med udstillinger i mange lokale områder, samt markante arrangementer fra Danmarks Biavlerforenings side. I 2004 gennemførtes den store danske honningfestival i Odense med mange tusinde gæster.

De 66 skolebigårde spredt over hele landet, ofte i samarbejde med lokale naturvejledere og naturskoler er vigtige mødesteder for biavlerne. Med en stor indsats fra lokale frivillige instruktører gennemføres kurser og demonstrationer. Et stort antal skoleklasser besøger skolebigårdene hvert år.

Danmarks Biavlerforening leverer undervisningsmaterialer til projektet „Bier i skolen“.

Kurser/ konferencer Dansk Biavlskonference

Dansk Biavlskonference er et årligt tilbagevendende arrangement. I samarbejde mellem branchens organisationer gennemføres kurser på flere niveauer, samt den årlige efteruddannelse af instruktører.

Program for dette års konference er vedhæftet som bilag.

Biernes dag 2003. Prins Joackim fik sin bedstefars bistader, med bier og biavlere. Over hele landet var der samme dag udstillinger.

SICAMM

SICAMM er den internationale organisation for bevarelse af de brune bier. Danmarks Biavlerforening gennemførte i 2004 organisations kongres på Læsø med 70 deltagere fra 11 lande.

Nordisk Baltisk Biråd

Samarbejdsorganisation for biavlerforeningerne i de nordiske og baltiske lande. Der afholdes årligt møde med afholdelse af „Nordic Baltic Apicultural Research Symposium“, hvor forskere og rådgivere fra de deltagende lande fremlægger forskningsresultater og etablerer samarbejdsprojekter.

APIMONDIA

APIMONDIA er verdensorganisationen af biavlerrelaterede organisationer. Der er såvel biavlerforeninger som forskningssammenslutninger som medlemmer.

Der er medlemmer fra 65 lande.

APIMONDIA afholder kongres hvert andet år. Kongressen i 2005 i Dublin, Irland samlede 3546 deltagere fra 101 forskellige lande. Der blev afholdt 200 foredrag og fremlagt lige så mange poster. Udstillingen af materiel og produkter havde 110 stande.

Den International Epizoti Organisation afholdt sin konference i forbindelse med APIMONDIA kongres-

sen.

Ca. 50 danske biavlere deltog i kongressen i Irland.

I årene mellem kongresserne afholder APIMONDIA specialsymposier og konferencer.

I 2004 blev der afholdt 4 arrangementer på 3 kontinenter. I Celle i Tyskland deltog 350 i et symposium om „Honey without residues“. De danske metoder vakte stor interesse.

Studieture

Der arrangeres årligt studieture i ind- og udland. Senest i samarbejde mellem ErhvervsBiavlere og Danmarks Biavlerforening en studietur for Erhvervsbiavlere til Tyskland.

Et stort kontaktnet

Danmarks Biavlerforening har et stort kontaktnet i ind- og udland.

Danmarks Biavlerforening samarbejder med ErhvervsBiavlerne, Dronningavlerforeningen af 1921, Foreningen af materielforhandlere, Foreningen af bisygdomskyndige.

Vi inviterer jævnligt Danske Biavlernes Landsforening til at deltage i samarbejdet. F.eks om Dansk Biavlskonference.

Nedenfor er kun nævnt nogle meget væsentlige partnere.

Landbrugsrådet.

Danmarks Biavlerforening er bidragsydende medlem af Landbrugsrådet.

COPA/COGECA

COPA/COGECA er de europæiske landbrugsorganisationers og andelsselskabers samarbejdsorganisation i Bruxelles.

Gennem medlemskabet af Landbrugsrådet deltager Danmarks Biavlerforening aktivt i arbejdet i arbejdsgruppen for honning.

Danmarks Biavlerforening har således mulighed for at holde sig informeret om lovgivning m.v. på EU plan.

Nordisk Baltisk Biråd

Nordisk Baltisk Biråd er samarbejdsorganisation for biavlsorganisationerne og forskere i de nordiske og baltiske lande. Der afholdes årligt møde med „Nordisk-Baltisk Biavlsforsknings Sympo-

sium“. I år blev konferencen afholdt i Riga i Letland.

Beklageligvis deltager Danmarks JordbrugsForskning ikke i samarbejdet.

AG-Tagung

Arbeitsgemeinschaft Deutscher Bienen Institute afholder en årlig konference for alle forskningsinstitutter i de tysktalende lande. Danmarks Biavlerforenings konsulentvirksomhed deltager i konferencen efter særlig invitation. Det er et meget væsentligt forum for udveksling af forskningsresultater og etablering af kontakter.

Deutscher Imker Berater Tagung

Danmarks Biavlerforenings konsulenter er ligeledes inviteret med til det årlige møde for de tyske biavlsrådgivere. I Tyskland er rådgivningsvirksomheden tilknyttet de enkelte delstatsregeringers landbrugsministerium. Mødet giver særdeles gode kontakter til de tyske biavlsrådgivere og nem udveksling af viden og erfaringer.

APIMONDIA

APIMONDIA er verdensorganisationen af biavlerforeninger og forskere. Organisationens ledes af en bestyrelse på 10 personer. 7 forskere og 3 biavlerrepræsentanter.

Danmarks Biavlerforening deltager aktivt i arbejdet. På kongressen i Irland deltog Danmarks Biavlerforenings konsulenter med 4 faglige indslag i form af foredrag og posters.

Der blev opnået anerkendelser til dansk biavl i form af medaljer for undervisningsmaterialer, produktionsudstyr og biprodukter på den meget store udstilling.

Danmarks Biavlerforenings daglige leder Asger Søgaard Jørgensen er i øjeblikket præsident for APIMONDIA.

Dronningavlerforeningen af 1921

Dronningavlerforeningen af 1921.

Renavl

Avlsarbejdet med honningbier i Danmark udføres primært af et forholdsvis beskedent antal erhvervsbiavlere, der, som en del af deres erhverv, driver et målrettet avlsarbejde.

Disse erhvervsdronningavlere dækker for en stor dels vedkommende de danske biavlere behov for nye dronninger, dels til udskiftning af gamle og udlavede dronninger, og dels til etablering af nye bifamilier.

Ud over det kommercielle avlsarbejde, tilbydes deltids- og hobbybiavlerne renparring på et antal parringsstationer som drives af Dronningavlerforeningen af 1921.

En væsentlig faktor i avlsarbejdet er en kontrolleret parring af dronningerne.

Derfor foretages disse parringer ofte på nogle renavlsområder, der fortrinsvis er placeret på øer som ligger mere end 3 km fra land. Denne afstand sikrer, at der ikke flyver fremmede droner fra fastlandet til renavlsområdet. Renavlsområder administreres af Plantedirektoratet, som udsteder godkendelser af det pågældende område til brug for renavl af en bestemt bistamme, enten til en enkeltperson eller til en forening.

Der er for tiden 23 godkendte renavlsområder som næsten alle er beliggende på øer.

Et væsentligt element i det danske renavlsarbejde, er sikringen af en høj kvalitet af de fremavlede brugsdronninger, altså den del af dronningeproduktionen som udbydes til salg blandt interesserede biavlere. I Danmark gennemføres hvert år forskellige testprogrammer, som skal sikre dette arbejde.

„Test af brugsdronninger“ er et af disse afprøvningsprogrammer. Testen gennemføres af Danmarks Biavlerforening og omfatter de fleste af de erhvervsbiavlere som tilbyder dronninger til salg til de danske biavlere. I testen afprøves et antal søskendedronninger i forskellige bigårde, under forskellige geografiske forhold, fordelt i det meste af Danmark.

De egenskaber der afprøves i testen, er gennem tiden udvalgt som væsentlige avlsparemetre af de danske biavlere, og omfatter f.eks. sværm-tendens, temperament, tavlefasthed, der bedømmes desuden udbytte og udrensningsevne i forbindelse med testen, ligesom der testes for nose-masyge i det tidlige forår.

Resultatet af testen publiceres i „Tidsskrift for biavl“ hvert år og anvendes af mange biavlere i forbindelse med valg af leverandør af dronninger.

De fleste kommercielle dronningavlere er samlet i såkaldte avlerringe, hvis formål er at fremme avlsarbejdet med den pågældende bistamme. I Danmark findes indtil videre 2 avlerringe, nemlig en avlerring for Buckfast-avlere og en avlerring for Ligustica-avlere.

Disse avlerringe offentliggør ligeledes resultatet af det foregående års avlsarbejde i form af „Årsskrifter“ Indholdet i disse Årsskrifter er stort set baseret på de samme avlsparemetre som indgår i „Test af Brugsdronninger“

Som tidligere nævnt, tilbyder Dronningavlerforeningen af 1921, sine medlemmer og øvrige biavlere som ønsker at drive renavl, mulighed for at parre dronninger med en bestemt bistamme på de renavlsområder som foreningen administrere.

Dronningavlerforeningen udsender inden avls-sæsonens begyndelse en sejlplan med angivelse af dato for omlarvning, klækning og afleveringsdato af dronninger til de forskellige renavlsområder.

Dette sikrer, at selv ikke professionelle dronningavlere, har mulighed for med en rimelig sikkerhed, at kunne få renparret sine dronninger.

Ud over arbejdet med administrationen af sine renavlsområder, arbejder Dronningavlerforeningen også med informationsarbejde for sine medlemmer samt med uddannelse af begyndere såvel som med et mere erhvervsbetonet samarbejde med Erhvervsbiavlerne, Danmarks Biavlerforening og avlerringene, som et led i rekrutteringen af kommende erhvervsbiavlere og kommercielle dronningavlere.

Som et supplement til det danske renavlsarbejde, importeres der et begrænset antal renparrede avlsdronninger fra udlandet. Disse dronninger anvendes oftest til fornyelse af avlslinier og formålet er at tilføre linien nogle nye eller manglende avlsmæssige egenskaber.

Generelt kan man sige at avlsarbejdet i Danmark har et højt niveau, primært takket være nogle meget dygtige dronningavlere.

Det er desuden kendetegnende at der på området er et godt og velfunderet samarbejde mellem de forskellige interesseorganisationer, hvilket må siges at være af afgørende betydning for den fremtidige udvikling i den danske biavl.

Samarbejdet betyder at der kan laves kursusvirksomhed på alle niveauer, spændende fra „Begynderkursus i dronningavl“ til „Kommerciel dronningavl“, ligesom der årligt afholdes konferencer hvor der indbydes forskere og andres eksperter der kan virke som inspiratorer for det fortsatte avlsarbejde.

Dronningavlerforeningen af 1921 arbejder for at fremme avlsarbejdet med honningbier. Foreningen organiserer dronningavlere, såvel hobbyavlere som erhvervsdronningeavlere, og har ca. 100 medlemmer.

Foreningen tilbyder sine medlemmer og andre interesserede kurser i avlsteknik, på såvel begynderniveau som på et mere kommercielt niveau. Disse kurser udbydes dels som egne kurser, men ofte også i et samarbejde med øvrige biavlsorganisationer.

Udover sin kursusvirksomhed afholder Dronningavlerforeningen af 1921 temadage med fagligt indhold, hvortil der indbydes eksperter og forskere med særlige kompetencer om biavl.

Dronningavlerforeningen af 1921, tilbyder desuden sine medlemmer og øvrige biavlere som ønsker at drive renavl, mulighed for renparring af dronninger med en bestemt bistamme på de renavlsområder, som foreningen administrerer. Der tilbydes pt. Renparring af de 3 mest anvendte bistammer i Danmark, nemlig Buckfast, Ligustica og Carnica bierne.

Dronningavlerforeningen af 1921 udsender inden avlssæsonens begyndelse en sejlplan med angivelse af dato for omlarvning, klækning og afleveringsdato for dronninger til de forskellige renavlsområder. Dette sikrer, at selv ikke professionelle dronningavlere, har mulighed for med en rimelig sikkerhed, at kunne få renparret sine dronninger.

Gennem driften af disse renavlsstationer, er Dronningavlerforeningen af 1921 med til at sikre et højt kvalitetsmæssigt niveau for de danske honningbier.

Bidronning med sit hof. Foto: Jakob Germundsson (DBFs fotokonkurrence, 2005)

Biavlen som erhverv i Danmark

EB ErhvervsBiavlerne

Den erhvervsmæssige biavl i Danmark har gennem de seneste 15 år gennemgået store forandringer. Erhvervsbiavlen er overgået til moderne stadetyper, som er produceret af styropor eller polyurethan. Disse opstablingstader giver muligheden for en betydelig mere rationel drift, hvor flytning af bistader til bestøvningsopgaver eller lyngtræk er betydeligt nemmere end tidligere. Disse stadetyper sikrer også bierne en bedre overvintring og en tidligere forårsudvikling, som kan medvirke til en bedre udnyttelse af et tidligt træk på vinterraps.

Desuden investerer erhvervsbiavlerne i disse år i mere rationelt udstyr til slyngning og håndtering af honning. Der investeres betydelige beløb i forhold til, hvad der er set tidligere. Slyngning og behandling af honning foregår i dag nemmere end tidligere.

Der er gennem en årrække udført et dygtigt dansk avlsarbejde med bier. Mulighederne for renavl på danske parringsstationer er grundlaget for dette avlsarbejde. Avlsarbejdet har resulteret i, at erhvervsbiavlerne nu kan holde bier, som er sværmtæge, fredelige og mere modstandsdygtige overfor sygdomme. Når bier er sværmtæge og fredelige, kan tidsforbruget til pasning reduceres. Sunde bier er en forudsætning for at drive erhvervsbiavl med tilstrækkeligt udbytte.

Udviklingen til mere rationelt udstyr og bedre bier har udviklet erhvervsbiavlen til et mere sikkert erhverv. Erhvervsbiavl som én-mand-bedrifter drev for 20 år siden biavl med 200-250 bifamilier. En én-mand-biavler driver i dag biavl med 400-600 bifamilier. Man har således reduceret tidsforbruget pr. bifamilie pr. år. Rationelle erhvervsbiavlere har i dag et tidsforbrug på under 4 timer pr. bifamilie pr. år.

Rentabilitet i erhvervsbiavl er helt afhængig af prisen på dansk honning. En reduktion af prisen

for den danske honning må anses som den største trussel mod erhvervet. Den danske honningproduktion på 1.500-2.000 tons pr. år dækker kun ca. 1/3 af forbruget. Det resterende forbrug dækkes af billigere importeret honning. Vi skønner, at der i Danmark i dag er maksimalt 80.000 bifamilier. Erhvervet kan også trues af skadegørere/ sygdomme, som endnu ikke findes i Danmark.

Der findes i dag ca. 50 fuldtidsbeskæftigede erhvervsbiavlere i Danmark. Desuden kan der skønnes at være 100-200 deltidbiavlere. Honningbehandlingsbranchen og forhandlere af biavlsudstyr repræsenterer ca. 50 fuldtidsbeskæftigede. Desuden findes et ukendt antal beskæftigede hos underleverandører af biavlsudstyr og emballage.

Foreningen **ErhvervsBiavlerne** repræsenterer ca. 50 erhvervsbiavlere med tilsammen ca. 15.000 bifamilier. Foreningen er en fri og uafhængig brancheorganisation for de danske erhvervsbiavlere.

Foreningen samarbejder i flere sammenhænge med Danmarks Biavlerforening. Foreningen har eksisteret siden 1985 og er den eneste reelle forening for erhvervsbiavlere. Foreningen besidder et indgående kendskab til branchens vilkår.

ErhvervsBiavlerne
Poul Erik Sørensen, fmd.

Danmarks Biavlerforening

Fødevareministeriet, 2. afdeling, 2. kontor
Holbergsgade 2
1057 København K.

Tillige sendt som e-mail via: 2afd2kt@fvm.dk

Møllevej 15
4140 Borup
Tlf. 57 56 17 77
Fax 57 56 17 03
Giro 1007521
E-mail dansk@biavl.dk

Borup, den 20. december 2005

Vedr. høring om udkast til lov om biavl.

Det er med glæde, at Danmarks Biavlerforening via bemærkningerne til forslag til lov om biavl kan konstatere, at lovforslaget skal tjene til at styrke den danske biavl, og at ministeren har forståelse for biavlens samfundsmæssige betydning for erhvervsliv, naturliv og fritidsliv samt endelig at ministeren udtrykker anerkendelse af biavlens brede forankring i lokalområderne og biavlernes evner til selv at håndtere nye problemer, såsom Varroa-midens etablering i Danmark.

Det er også Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at der til gavn for alle danskere i de forskellige relationer i flere hundrede år er ydet og ydes en meget stor og anerkendelsesværdig og frivillig indsats af danske biavlere, lige fra de, der har biavl som en hobby til de, der driver biavl som erhverv.

I de seneste snart 140 år har Danmarks Biavlerforening stedse stået for et seriøst arbejde med til stadighed at ruste biavlerne til at følge med tiden og implementere nye avlsmetoder og modstå stadig skiftende udfordringer i form af bisygdomme og andre skadegørere, samtidig med at foreningen via regler for brug af etiket og egenkontrol af medlemmer har sikret, at biavlerne har sluttet op om dansk honning som et kvalitetsprodukt.

Dette er sket i et samarbejde med de involverede myndigheder, og det er Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at grunden til, at biavl i Danmark har et så kvalitetsmæssigt højt stadi i forhold til andre lande indenfor EU og ikke mindst udenfor, at biavl i Danmark danner rollemodel for flere andre landes biavl, er, at biavlerne via det tætte samarbejde og rådgivning via egne foreninger, er bibragt en meget stor ansvarlighed.

Det er derfor vigtigt at den nye lov kommer til at afspejle disse forhold, og at der sker klare definitioner af rollefordeling imellem offentlige instanser og biavlerne selv, således at biavlernes ansvarlighed understøttes af det tilsvarende ansvar-ansvarlighed fremmes ikke af kontrol og straf, der kun må ses som en sidste udvej, for de ganske få tilfælde, hvor egen indsats og uddannelse via egne foreninger ikke fører til tilstrækkelig ansvarlighed.

Samtidig er det vigtigt, at der er en gennemsigthed og at de opgaver og strategier, der er branchens egne, ikke overføres til en bureaukratisk opgave, hvorved der sker en fremmedgørelse til skade for ansvarligheden.

ErhvervsBiavlerne og Dronningeavlforeningen af 1921 har efter møde udtrykt tilslutning til nærværende høringssvar, der afgives på vegne af mere end 90% af de danske biavlere.

Høringssvaret omfatter udover nærværende skrivelse et bilag med almindelige bemærkninger og bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Med venlig hilsen
Danmarks Biavlerforening

Asger Søgaard Jørgensen
Konsulent og daglig leder

Morten Brixtofte
Cand. jur.

ErhvervsBiavlerne
Poul Erik Sørensen, formand

Dronningeavlforeningen af 1921
Poul Larsen, formand

DBF's høringsvar af 20. december 2005.

Bilag til Danmarks Biavlerforenings høringssvar med
Danmarks Biavlerforenings bemærkninger til forslag til lov om Biavl

Danmarks Biavlerforening er enig i, at den danske biavl bør styrkes under hensyntagen til biavlens samfundsmæssige betydning for naturliv, fritidsliv og erhvervsliv.

Dette bør ske ved

- at der sker en klar rolleopdeling/kompetencefordeling imellem enheder for forskning, herunder analyse af biforgiftning og skadegørere, samfundsaspekts- og branchepolitisk rådgivning til ministeren, regelfastsættelse, udfærdigelse af forbud/påbud, effektivering af konsekvens ved overtrædelse af forbud/påbud samt afgørelser i biforgiftningssager,
- at der udstedes klare regler og vejledninger til alle aktører på området,
- at det høje niveau for ansvarlighed hos den enkelte biavler fastholdes og udvides via sikring af omkostningsdækning ved anmeldelse af biforgiftningsskader, hvor skadegøreren ikke kan findes, og hvor der ikke er noget at bebrejde skadelidte, hvorved den samfundsmæssige miljøinteresse understreges, samt
- at brancheforeningerne tilføres flere midler i overensstemmelse med EUs bevillinger på området til støtte for biavlere og deres organisationer, herunder bekæmpelse af skadegørere, uddannelse og rådgivning

Ministerens har udtalt ønske om mere synlighed og større åbenhed, hvilket Danmarks Biavlerforening naturligvis også meget gerne ser.

Danmarks Biavlerforening nærer i den forbindelse bekymring for, at overordnede beslutninger overlades til et administrativt plan i stedet for at være resultatet af en egentlig politisk overvejelse og beslutning med de sikkerheder, der parlamentarisk knytter sig til en sådan proces.

Efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse skaber udskiftning af et i loven knæsat princip om fagkyndig bistand til ministeren (de nuværende bestemmelser om et Bisygdomsnævn) med en fakultativ mulighed for ministeren til at lade sig vejlede (de foreslåede regler), således ikke mere synlighed eller større åbenhed.

Fra at være en selvstændig juridisk enhed, kan (i mangel af andet nyt ord) "Binævnet" blive en enhed under ministeriet (som for hygiejnereguleringens vedkommende Fødevarestyrelsen efter bemyndigelse fra Familie- og Forbrugerministeren), eller for den sags skyld helt afskaffet.

Rammelovgivning på dette punkt, er efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse ikke hensigtsmæssigt, idet en egentlig politisk behandling eller i det mindste behandling efter inddragelse af samfundspolitiske og branchepolitiske synspunkter vil være sat ud af kraft, også i de

tilfælde, hvor forordning eller direktiv fra EU overlader regulering af retsområdet til national regelfastsættelse – det er vigtigt, at den parlamentariske behandling af sådanne delegationer af kompetence ikke ændres til en rent administrativ behandling i et regi under den pågældende ministers ressortområde.

Danmarks Biavlerforening foreslår derfor jfr. bemærkningerne til § 3, at der fastholdes et princip om et lovfæstet nævn, hvorved der sikres en politisk behandling under inddragelse af et både uafhængigt og sagkyndigt nævn.

Dette er specielt vigtigt, fordi ministeren i sit forslag lægger op til, at der fremtidigt skal være et rådgivende udvalg med en langt bredere sammensætning og langt videre rådgivningsområder.

Ministerens angivelse af, at afskaffelse af omtale af nævnet i loven er en modernisering, har Danmarks Biavlerforening vanskeligt ved at forstå, men i hvert fald vil det være en bekræftelse af, at ikke al modernisering er et gode. Nogle ting har godt af at være lovfæstede, så afskaffelse af dem kræver mere omtanke end bare en flygtig ide for at følge en trend.

Samtidig indeholder det i høring fremsendte forslag en række forhold, der bevirker, at der er risiko for **markant** sammenblanding af roller i samme institution – fx er der efter forslaget ingen hindring for, at delegation i sidste instans medfører, at samme instans til dels kan fastsætte detailregler ('lovgivende magt') og skal pålægge ('dømmende magt') samt endelig effektuere regler om påbud og bøder ('udøvende magt') samtidig med, at den pågældende instans indtager rollen som rådgiver overfor ministeriet om reglernes udformning. Dette er parlamentarisk uholdbart.

I forbindelse med en revision af retsområdet, bør der også ske en revision af reglerne i Kong Christian Den Femtis Danske Lov, 5.13.1-3, om hegning af bigårde. Det er Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at tiden er løbet fra reglerne, der er praktisk meget vanskeligt gennemførligt ved blandt andet udlejning til bestøvning. Samtidig er der ikke praktiske hensyn, der berettiger opretholdelse af reglerne om hegnspligt med dertil hørende erstatningsregler.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

I bemærkningerne til stk. 2 anføres det, at det kan være nødvendigt i forskningsøjemed "bevidst at udsætte bier for angreb af skadegørere og at vedligeholde bierne i et tidsrum uden normal behandling" og at "de almindelige bestemmelser om erstatning m.v. ikke bør kunne finde anvendelse" i den situation.

Det er rimeligt, at der ikke kan kræves erstatning for bifamilier, der indgår i et forskningsprojekt af den pågældende karakter og typisk tilhører forskningsinstituttet eller måtte tilhøre en biavler, der frivilligt med eller uden vederlag har ladet sine bifamilier indgå i et forsøg. Derimod bør der fastsættes bestemmelse om erstatning i det omfang forskningsprojektet påfører skadegørere på bifamilier, der ikke indgår i projektet.

Måske er det også det der menes med bemærkningerne, men Danmarks Biavlerforening finder anledning til at markere synspunktet.

Til § 2

EU-forordninger og direktiver gennemføres i et vist omfang som rammeregulering, indenfor hvilke særlige områder eller præciseringer er overladt til den nationale lovgivning. Dette kan også vedrøre regelfastsættelse på områder, hvor der er anledning til en egentlig politisk og ikke blot administrativ overvejelse af den nationale regulering. Indenfor området relateret til biavl, hvor der kunne tænkes at være behov for en politisk og ikke blot administrativ beslutning om national regulering i tilslutning til EU-regler, kunne det være spørgsmålet om hele strategien for bekæmpelse af skadegørere med eller uden brug af lægemidler, herunder om tolerance for indhold af antibiotika eller andre lægemidler i honning. At dømme efter gennemgang og debat på COPA-COGECA's møde i november 2005 hersker stor uenighed om dette spørgsmål i de 25 EU-lande, og detailregulering i forbindelse med spørgsmålet kan sagtens tænkes overladt i større eller mindre omfang til national lovgivning, selv hvis der udstikkes overordnede rammer på EU-plan.

Det er vigtigt for branchen, at en eventuel indførelse af en tolerance, er resultatet af en politisk proces, så Dansk Honning også i fremtiden kan anvendes som et attraktivt Brand, der sikrer at der er tale om et naturprodukt af god kvalitet.

Ud fra eksemplet mener Danmarks Biavlerforening, at der kunne være god grund til at udgangspunktet efter § 2 skulle være, at implementering af EU-regler eller fastsættelse af nationale regler i tilslutning hertil forudsætter politisk behandling i Folketinget, men foreningen har forståelse for, at dette ikke i alle tilfælde er praktisk muligt.

Som et alternativ ønsker Danmarks Biavlerforening derfor, at det efter § 3 foreslåede rådgivende nævn, lovfæstes med medlemmer med faglig ekspertise, brancheforenings- og erhvervs-henholdsvis forbrugerpolitiske repræsentanter samt repræsentanter for forskningsinstitutioner og rådgivningsvirksomheder jfr. bemærkningerne til § 3, og at der i § 2 fastsættes obligatorisk høring af nævnet, forinden regler fastsættes med hjemmel i § 2.

Til § 3

I tilslutning til bemærkningerne til § 2 er der god grund til at bevare et særligt fagligt organ til varetagelse af opgaver omkring regulering af biavl i Danmark, herunder sikring mod angreb af skadegørere, men også sikring i forhold til miljømæssige interesser og andre forhold relateret til biavl.

Danmarks Biavlerforening mener således, at det vil være hensigtsmæssigt med opretholdelse af et uafhængigt nævn med medlemmer med faglig ekspertise, brancheforenings- og erhvervs-henholdsvis forbrugerpolitiske repræsentanter samt repræsentanter for forskningsinstitutioner, som har til opgave

at rådgive Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i forbindelse med spørgsmål om biavl,

at foretage indstilling til Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i forbindelse med udnævnelse respektive tilbagekaldelse af biinspektører,

at udfærdige regler om forbud og påbud til Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,

at virke som klageinstans i forbindelse med forbud og påbud, og

at udfærdige vejledninger til biinspektører og kyndige biavlere.

Danmarks Biavlerforening er opmærksom på, at der ved at fastsætte nævnets sammensætning i loven vil være en vis træghed i muligheden for at ændre nævnets sammensætning, men det er Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at den ved en lovmæssig fastsættelse af sammensætningen sikrede uafhængighed er vigtigere.

Nævnets sammensætning kunne lovfæstes som følger:

"Nævnet består af 13 medlemmer, der udpeges af Ministeren for fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

2 medlemmer skal være sagkyndige forskere indenfor bi- og planteavl, 2 medlemmer repræsenterer offentlige styrelser indenfor skov og natur henholdsvis fødevarer, 3 medlemmer skal repræsentere brancheorganisationer indenfor landbrug, frøavl og frugtavl, 1 medlem skal repræsentere forbrugerne, 3 medlemmer skal repræsentere biavlerforeninger, heraf en repræsentant for hver af grupperne dronningeavl, hobbybiavl og erhvervsbiavl, 1 medlem repræsenterende den private rådgiverfunktion, mens det sidste medlem, formanden, skal være udnævnt dommer ved de danske domstole.

Udnævnelse af repræsentanter for brancheorganisationer sker efter indstilling fra brancheorganisationer i forhold til dokumenteret repræsentation af medlemmer indenfor det pågældende felt."

På den skitserede måde vil der være plads til alle relevante sagkundskaber, herunder også Landbrugsrådet, Skov- og Naturstyrelsen samt Fødevarestyrelsen, som af ministeren ønsket, og nævnet vil efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse dække samtlige aspekter ved biavl i Danmark.

Nævnet kunne i lighed med det i § 11 fastsatte voldgiftsnævn have sekretariat under Plantedirektoratet, således at der sker en samling af ekspertise også på denne måde. Herved vil nævnets uafhængighed også af forskningsenheden sikres, hvilket understøtter en klarere kompetencefordeling jfr. de almindelige bemærkninger.

Dansk JordbrugsForskning, der i dag besætter formandsposten for Statens Bisygdomsnævn, skal fortsat efter Danmarks Biavlerforenings forslag have til opgave, at rådgive ministeriet og nu binævnet om forskningsmæssige resultater på området, forestå analyse af prøver til voldgiftsnævnet og for biinspektørerne, samt at rådgive biinspektørerne om bekæmpelse af skadegørerne samt bistå med uddannelse af biinspektørerne og kyndige biavlere.

Til § 4

Ad. stk. 1.:

I tråd med et generelt ønske om, at opbygningen af forebyggelse, begrænsning og bekæmpelsen af skadegørere hos bier lovfæstes for at sikre (i hvert fald fag-) politisk stillingtagen til eventuelle ændringer, og for at skabe sammenhæng i forhold til bemærkningerne til §§ 2 og 3 om nævnet og dets roller, må forslaget ændres, så Fødevareministeren **skal** antage et antal biinspektører til at bistå med administration af loven og regler fastsat i medfør heraf.

På den måde sikres biinspektørernes integritet i forhold til både biavlere og den øvrige administration.

Såfremt det er ministerens tanke, at biinspektørerne udover at rådgive om og træde til ved behov for bekæmpelse af skadegørere, skal forstå den konkrete udstedelse af påbud og bøder, da skal biinspektørernes rolle efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse afgrænses overfor nævnet, således at biavlerne har en mulighed for at indbringe sådanne påbud og forbud for nævnet. Mulighed for at indbringe et påbud henholdsvis en bøde for nævnet vil også sikre en ensartet praksis.

Imidlertid ville kompetencen til at udstede forbud og påbud ligge mere naturligt i en administrativ enhed under ministerens overordnede kompetence, fx Plantedirektoratet.

Det bør i loven fastsættes, at udpegelse af biinspektører skal ske efter indstilling fra det under bemærkninger til §3 omtalte nævn.

Ad. stk. 2. og 3.:

Også her bør reglerne fastsættes efter indstilling fra det i forbindelse med det §3 omtalte nævn.

Herudover burde der til bemyndigelsen i både stk. 2. og 3. efter "registrering" føjes "samt tilbagekaldelse af registrering"

Det er efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse afgørende, at Biinspektørerne uddannelsesniveau løftes, og det er Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at der bør afsættes et langt højere beløb til uddannelse af biinspektørerne, der skal rustes til at håndtere også omfattende angreb af skadegørere hos erhvervsbiavlere udover den væsentlige udvidelse af kompetenceområdet, der påtænkes.

Herudover skal der i forhold til biinspektørerne sættes ind med udfærdigelse af vejledninger, som anført under bemærkningerne til §3 i binævnets regi, således at det sikres, at bekæmpelsen af skadegørere tager hensyn til alle relevante aspekter, lige fra miljø- og naturinteresser til erhvervs- og forbrugerinteresser.

Der bør efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse også afsættes midler til opfølgingskurser for de kyndige biavlere som betingelse for opretholdelse af registrering som kyndig biavler. Sådant uddannelse kunne i praksis forestås af brancheforeningerne, men der bør afsættes offentlige midler hertil, henset til forebyggelsen og bekæmpelsens overordnede, samfundsmæssige mål.

Til § 5

Ad. stk. 2.:

Danmarks Biavlerforening mener, at det i overensstemmelse med ministerens bemærkninger skal præciseres, at registrering kun kan kræves, når det er relevant til forebyggelse respektive bekæmpelse af en konkret skadegører, og kun skal kunne stilles efter indstilling fra det i bemærkningerne til §3 omtalte nævn, der skal vurdere, om registrering respektive indberetning er relevant i forhold til den konkrete skadegører, forebyggelsen eller bekæmpelsen vedrører.

Registrering i forhold til bisygdomsbekæmpelse og bekæmpelse af andre skadegører kan kun være et 'øjebliksbillede', og en generel registrering i forhold til en beredskabsplan er uinteressant som følge af, at bifamilier til stadighed flyttes og skifter ejere.

Adgangen til registrering henholdsvis oplysning om stadeplacering kunne alternativt begrænses til at omfatte bifamilier, der er ramt af skadegørere samt bifamilier, der flyttes eller skifter ejer, svarende til de nugældende regler, men sådan, at man fra den ansvarlige myndighed rent faktisk samler oplysningerne i en nærmere afgrænset periode, hvilket hidtil ikke er sket.

Til § 6

Ad. stk. 1.:

Ændringen, hvorefter der **ikke** ydes erstatning for omsatte eller tilintetgjorte bifamilier, der allerede er ramt af en af de skadegørere, der er omfattet af offentlig bekæmpelse efter regler fastsat med hjemmel i §5, er efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse meget betænkelig.

Dette skyldes, at de foreslåede ændringer kunne anspore til, at biavleren selv destruerer en bifamilie ramt af skadegørere uden at foretage anmeldelse til biinspektør, da der alligevel ikke opnås erstatning, og da der derved undgås en del besvær. **Dette vil direkte modvirke** flere af reglernes mål, nemlig **begrænsning og kortlægning** af skadegørere hos bier.

Danmarks Biavlerforening mener derfor, at der som hidtil bør ydes erstatning også for sygdomsramte familier, medmindre der er konkrete forhold at bebrejde den skadelidte biavler.

Man kan også forestille sig, at et konkret påbud om tilintetgørelse af en bifamilie på grundlag af én skadegører (fx stadebille), fører til at en anden bifamilie ramt af fx Varroa påbydes tilintetgjort – i dette tilfælde vil forslaget ordlyd føre til, at der ikke ydes erstatning selv i de tilfælde, hvor almindelig Varroa-bekæmpelse kunne have reddet bifamilien. Tabet er således reelt, uanset der i det eksemplet er angreb af skadegørere, og det kan ikke være tilsigtet, at der ikke skal ydes erstatning.

I § 6, stk. 1 bør sidste punktum: 'Der ydes ikke erstatning for bifamilier, der er angrebet af de skadegørere, der er omfattet af regler fastsat i medfør af §5, stk. 1, nr. 1)' af de nævnte grunde udgå.

Det er glædeligt at konstatere den velvilje der udtrykkes i ministerens bemærkninger på s. 13, hvorefter en ændret erstatningspraksis forventes at ville føre fuld erstatning til

genanskaffelse af tilintetgjorte, men (indtil da) raske bifamilier. Princippet bør efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse være knæsat i loven.

I § 6 bør derfor indføjes et nyt stk. 3 med følgende ordlyd: 'Størrelsen af den i stk. 2 nævnte erstatning skal dække biavlerens faktiske tab, herunder bier, bifamilier, materiel og eventuelt driftstab'.

Af bemærkningerne til bestemmelsen (lovforslagets bemærkninger s. 18, 9. afsnit til § 6 stk. 1) fremgår det, at der som hidtil vil kunne ydes erstatning i forbindelse med foranstaltninger, der iværksættes som led i offentlig bekæmpelse af skadegørere. Erstatning må således også i udgangspunktet skulle ydes i andre tilfælde end tilintetgørelse, fx hvor bifamilier kræves omsat som led i den offentlige bekæmpelse af skadegørere!

Imidlertid fører den i lovforslaget formulering af §6 til, at der kun kan ydes erstatning for tilintetgørelse og altså ikke for omsætning—der er ikke i bemærkningerne omtale af en sådan indskrænkning, og Danmarks Biavlerforening går derfor ud fra, at formuleringen af §6 simpelthen er forkert i forhold til hensigten, og at der som et tredje punktum i §6 stk. 1. bør stå: "Staten yder også erstatning for andre foranstaltninger omfattet af regler fastsat i medfør af § 5 stk. 1."

Ad. stk. 2.:

Efter bemærkningerne til forslaget s. 13 kan biavlerne imødesee fuld erstatning til genanskaffelse af tilintetgjorte familier, og samme princip bør gælde for omkostningerne ved behandlede bifamilier og andre foranstaltninger.

Til § 7

Der er i Danmark et begrænset antal geografiske steder, der er egnet til renavl. Det er for Danmarks Biavlerforening oplyst, at det ikke er muligt for alle, der ønsker muligheden for at drive renavl af bier, at opnå muligheden herfor.

Det bør derfor direkte af loven fremgå, at der i forbindelse med godkendelse af parringsstationer stilles sådanne betingelser om oplysning af formål, at det løbende kan kontrolleres ud fra fremsendt dokumentation fra parringsstationen, om aktiviteterne svarer til det oplyste formål, således at godkendelsen i modsat fald kan tilbagekaldes eller bortfalde og andre få muligheden for at søge renavl på det pågældende sted.

Til § 9

Formuleringen i stk. 1 giver anledning til forvirring. Det er vel meningen, at der i det for en sådan bestemmelse relevante område kun skal være en art eller en race af bier.

De to første linier i § 9 stk. 1. bør derfor lyde:

'Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri kan fastsætte regler om bevaring af **en** bestemt **art** eller **en** bestemt **race** af bier indenfor et nærmere angivet område, herunder regler om.2'

I modsat fald bør stk. 2 udgå for at sikre formålet med bevaringsforanstaltningerne.

Til § 10

Danmarks Biavlerforening forstår formuleringen af § 10 sammenholdt med udeladelsen af den nugældende lovs § 5 om blomstrende planter således, at der tilsigtes et skærpet ansvar for sprøjtning også af planter, der ikke er i blomst—denne skærpelse vil være medvirkende til at begrænse incitamentet til uhensigtsmæssig brug af sprøjtemidler, hvilket må anses for meget gavnligt.

Til § 11

Danmarks Biavlerforening har overvejet voldgiftsnævnets betydning overfor det tilsyneladende lille antal biforgiftningssager.

Det er ud fra undersøgelser og tilbagemeldinger Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at opbygningen med et voldgiftsnævn har en stor og positiv betydning i forbindelse med biforgiftningssager, og at det alene skyldes biavlernes bekymring for at stå tilbage med omkostningerne ved en voldgiftssag, hvis skadevolder ikke findes, der er årsagen til, at der ikke er prøvet flere sager for nævnet.

Således er det Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at mulighederne for en hurtig nævnsbehandling bør understøttes også af hensyn til den samfundsmæssige interesse begrænsning af uhensigtsmæssig brug af sprøjtemidler.

Ad. stk. 1.:

Først og fremmest må det overvejes, om det er en god ide, at det nu gøres frivilligt, om en tvist skal indbringes for voldgiftsnævnet.

Herfor taler, at voldgiftsnævnet ikke har været anvendt i noget særlig stort omfang, hvortil kommer, at en adgang til indbringelse af sagen direkte for retten vil sikre, at den skadelidte biavler ikke skal afvente en behandling ved voldgiftsnævnet, førend en den i forvejen typisk langvarige behandling ved de almindelige domstole kan begynde.

Imod at gøre adgangen til nævnsbehandling frivillig taler, at man herved "fratager" voldgiftsnævnet muligheden for at opnå den større ekspertise, der vil følge af, at nævnet behandler samtlige sager.

Det er imidlertid mere relevant at analysere årsagen til, at der efter de nugældende regler kun er sket indbringelse af et meget lille antal sager for nævnet.

Hidtil har en biavler, der har mistanke om, at der er sket forgiftning, selv måttet løbe den økonomiske risiko ved at indbringe sagen for voldgiftsnævnet, idet udgangspunktet er, at biavleren kommer til at betale omkostningerne, hvis den, der er ansvarlig for forgiftningen, ikke kan findes (jfr. BEK 770 af 16/9 1992 §11).

Dette er efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse årsagen til, at mange sager ikke er prøvet ved nævnet, idet omkostningerne ved en voldgiftssag for mange små biavlere på ingen måde står mål med et meget ringe økonomisk udbytte af biavlen, og med den erstatning, der kun opnås, hvis der kan dokumenteres er ansvar.

Den i ministerens bemærkninger til lovforslaget omtalte adgang til for ministeriet at indestå overfor nævnet for betaling af omkostningerne, såfremt omkostningerne ikke betales eller hvis skadevolder ikke kan findes, ændrer ikke herved, dels fordi muligheden tilsyneladende har været ganske ukendt i biavlerkredse (almindeligt tilgængelige kilder, herunder også seneste udgave af Lærebog i Biavl indeholder ikke omtale heraf, og hjemlen skal findes på s. 134 i et finanslovsforslag på 532 sider, som de færreste nok læser), og dels fordi det, hvor skadevolder ikke kan findes, ville kræve, at voldgiftsnævnet fritog skadelidte fra at betale omkostningerne, hvilket den skadelidte biavler ikke på forhånd, selv hvis han eller hun kendte reglen, kunne være sikker på.

Reglerne om sprøjtning er ikke alene et spørgsmål om beskyttelse af bierne, men overordnet et hensyn til beskyttelse af miljøet og til biodiversiteten. Under hensyn til denne overordnede samfundsmæssige interesse i at begrænse anvendelsen af sprøjtegifte, er det mere rimeligt, at udgangspunktet er, at det offentlige bærer omkostningerne ved biforgiftningssager, navnlig hvor der findes en forgiftning, men ikke en ansvarlig skadevolder. Udgangspunktet kunne så suppleres med en bestemmelse om, at skadelidte selv skal betale omkostningerne, hvis skadelidte ikke har sørget for god vandforsyning til sine bier eller ligefrem forsætligt har påført forgiftningen.

En sådan regulering vil sikre, at små biavlere ikke af økonomiske hensyn lader være med at forfølge en biforgiftning – måske nok til glæde for skadevolderen, men til skade for den almindelige ansvarlighed overfor miljøet og dermed offentligheden som sådan.

Det ville også være i bedre overensstemmelse med den generelle holdning til honningbiernes betydning, der udtrykkes i bemærkningerne, at udgifterne til begrænsning af muligheden for at slippe godt fra at forårsage en biforgiftning afholdes af det offentlige og ikke er overladt til den enkelte biavlere større eller mindre økonomiske formåen i forhold til den mulige belastning af omkostningerne ved en voldgiftssag.

Man vil således efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse kunne skabe bedre mulighed for, at alle relevante sager blev prøvet og dermed sikre, at der i voldgiftsnævnet samles størst mulig ekspertise og vidensgrundlag om biforgiftning til glæde for alle involverede parter, hvis man fastholder en obligatorisk nævnsbehandling kombineret med en offentlig omkostningsdækning i de tilfælde, hvor skadevolder ikke findes, og hvor der samtidig intet er at bebrejde skadelidte.

Reglen kunne lyde:

§11 stk. 1. Tvister om erstatning efter §10 afgøres ved voldgift.

stk. 2. Voldgiftsnævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

stk. 3. Tvisten kan først indbringes for de almindelige domstole, når voldgiftsnævnets afgørelse foreligger.

stk. 4. Voldgiftsnævnets afgørelse kan indbringes for de almindelige domstole indtil 3 måneder efter voldgiftsnævnets afgørelse er meddelt parterne.

Stk. 5. Såfremt voldgiftsnævnet finder, at der foreligger biforgiftning i en for voldgiftsnævnet indtalt sag uden der kan findes en ansvarlig skadevolder, da afholdes omkostningerne ved voldgiftssagen af statskassen.

De øvrige regler om omkostningsfastsættelse ville i så fald stadig skulle fastsættes ved bekendtgørelse efter bemyndigelsen i lovforslagets §12, men det ville være et stærkt og nødvendigt politisk signal, at lovfæste den offentlige interesse i at undgå biforgiftning på denne måde.

De retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, der er omtalt i ministerens almindelige bemærkninger på s. 11, og som er indeholdt i Retsplejerådets anbefalinger i betænkning nr. 1401/2001 s. 143-154, kunne løses ved, at voldgiftsnævnets medlemmer udnævnes efter samme regler, som fagkyndige dommere ved Sø- og Handelsretten, og således at voldgiftsnævnets formand er juridisk dommer, samt ved at overføre retsplejelovens regler i relevant omfang til nævnet.

Den bærende interesse i nævnsbehandling er i forhold til biforgiftningssager ikke bare et privatretligt hensyn til via erstatningsregler at værne en økonomisk interesse, men tillige et offentligretligt hensyn til værn om miljøet/naturen.

Nævnsbehandling vil uden sidestykke ved de almindelige domstole være bedst egnet til sikring af, at forureningskilden findes, hvor det overhovedet er muligt. Samtidig vil en nævnskompetence understøtte den uomtvistede, uformelle betydning ved løsning af tvister, voldgiftsnævnet har haft og har, jfr. bemærkningerne til lovforslaget §11, midtfor.

Den for et værn af såvel miljøbeskyttelsesinteressen (hindring af yderligere sprøjtning med ulovlige midler eller på ulovlig vis) som af den privatretlige erstatningsinteresse (økonomisk kompensation for tab af bifamilier), væsentligste bevisoptagelse i biforgiftningssager er voldgiftsmændenes sikring af indsendelse af bier til analyse og afdækning af beholdning af sprøjtemidler hos den mulige skadevolder. Denne del er i hovedsagen ikke et spørgsmål om indhentelse af forklaringer, men opsamling af fysiske beviser.

Herudover er det helt afgørende, at bevisindhentelsen sker prompte, hvilket udover en hurtig aktivering af voldgiftsnævnet med henvendelsen fra skadelidte, forudsætter et omgående fremmøde fra voldgiftsmandens side med henblik på bevisindhentelsen. En sådan opgave er de almindelige domstole ikke indrettet på indenfor et så specielt felt.

Når hertil lægges, at der må forudses en vis administrativ indkøringsperiode, førend retskredsene efter sammenlægninger/ændringer fungerer optimalt og vil være i stand til på tilfredsstillende vis at servicere et så specielt felt som biforgiftningssager med den for formålet helt afgørende hurtighed, da må en optimering af det nuværende voldgiftsnævns funktion være så langt at foretrække.

Der er derfor Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at der foreligger sådanne vigtigere hensyn til en hurtig, sagkyndig bevisoptagelse, at der må ske tilsidesættelse af Retsplejerådets anbefaling af at nævnsbehandling ikke bør ske, hvor der kan være bevistvivl, der bør afklares via parts- eller vidneforklaringer (betænkningen s. 148, nederst).

En sådan tilsidesættelse kan eventuelt gennemføres således, at der ikke sker afgivelse af mundtlig forklaring under strafansvar for nævnet, således at Retsplejerådets anbefaling (betænkningen s. 151, nederst) i den forbindelse tilgodeses.

Imidlertid er der efter Danmarks Biavlerforenings opfattelse ingen hindring for, at der i lighed med de regler, der gælder for undersøgelseskommissioner, sker afgivelse af forklaring for

nævnet under sådanne retsgarantier ved overførsel af principper fra retsplejeloven, at forklaring udmærket kan ske under strafansvar jfr. også ovenfor om udnævnelse af voldgiftsrettens medlemmer, hvoraf formanden skal være udnævnt dommer.

Danmarks Biavlerforening mener ud fra ovenstående, at der foreligger sådanne både privatretlige og offentligretlige hensyn til hurtig bevisoptagelse, at der er grund til at afskære parterne fra direkte indbringelse af sagen for de almindelige domstole jfr. herom i øvrigt Retsplejerådets betænkning s. 149, 3. sidste afsnit.

Det er ikke hensigten med forslaget fra Danmarks Biavlerforening at afskære en efterfølgende domstolsprøvelse, og dermed er der i udgangspunktet grundlag for en bestemmelse om tvangsfuldbyrdelse af voldgiftsnævnets afgørelser.

Imidlertid kunne det overvejes, at medtage en bestemmelse om, at en afgørelse fra voldgiftsnævnet kan gennemtvinges ved fogedrettens mellemkomst, hvis den ikke af den tabende part er indbragt for de almindelige domstole indenfor en nærmere fastsat frist, der i så fald bør være længere end den i retsplejelovens fastsatte eksekutionsfrist for domme.

Stk. 2 og 3 ville følgelig skulle udgå i deres nuværende udformning.

Til § 12

Ad stk. 1.:

Da voldgiftsnævnets sagkyndige medlemmer efter forslaget skal udpeges efter tilsvarende kriterier, som de nuværende, er det Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at det vil være en fordel, at alle sager samles under ét voldgiftsnævn, hvilket vil sikre en ensartet praksis i hele landet.

Problemet med den lokale nærhed vil kunne justeres i takt med, at antallet af voldgiftssager stiger eller falder, da der fortsat forudsættes udpegelse af lokale bi- og planteavlskyndige voldgiftsmænd i ganske vist større lokalområder.

Færre voldgiftsmænd vil også betyde, at hver voldgiftsmand har chancen for at opnå ekspertise via flere sager, hvilket vel også er ønskeligt.

Det vil understrege nævnets uafhængighed, hvis landets inddeling i voldgiftskredse og de overordnede regler for nævnets sammensætning og udpegelse af voldgiftsmænd fremgår direkte af loven.

Ad stk. 2.:

Her bør det være fastsat, at retsplejelovens bestemmelser i tilpasset omfang finder anvendelse ved nævnsbehandlingen.

Til § 14

I tråd med de indledende bemærkninger og bemærkningerne til især §§ 2, 3 og 4, mener Danmarks Biavlerforening, at det bør fastslås i loven, at det skal være efter indstilling fra binævnet nedsat efter § 3 i en ændret form, at ministeren skal fastsætte reglerne, og at nævnet som minimum skal være klageinstans for pålagte påbud og bøder, hvis det overlades biinspektørerne eller andre at fastsætte sådanne.

Udpantningsret og lønindeholdelsesadgang er ikke et problem, hvis den forudgående proces – udstedelse af påbud og pålæggelse af bøder – sker ved en instans, der opfylder krav om rimelige retsgarantier for den enkelte biavler. Forudsat kompetencen ligger i binævnet og dette agerer på et betryggende retligt grundlag i loven, har Danmarks Biavlerforening ikke bemærkninger til inddrivelsesadgangen.

Til §§ 15 og 16

Efter bemærkningerne er der sjældent brug for uanmeldt indtrængen, og det er Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at der alene skal kunne ske indtrængen uden retskendelse på privat grund i det omfang, det er nødvendigt for at forebygge, begrænse eller bekæmpe angreb af skadegørere – **ikke** alene af **kontrollensyn**.

I andre tilfælde er der ikke sådanne hensyn, der gør, at der skal kunne ske indtrængen uden forudgående indhentelse af tilladelse fra retten med de retsgarantier, dette indebærer. Som det fremhæves i bemærkningerne (lovforslagets bemærkninger s. 23, 7. afsnit) er det ofte ikke muligt at foretage en opdeling i forretningsmæssig og privat del (underforstået af biavlerens ejendom), hvorfor der må være så meget desto større grund til at værne om biavlernes integritet og privatliv i det omfang, kontrollensyn ikke relaterer sig til en konkret bisygdomsbekæmpelse.

Samtidig bør det fastslås, at biavleren skal godtgøres eventuelle faktiske omkostninger i det omfang, en gennemført kontrol ikke fører til nogen væsentlig påtale.

§ 17

Den omfattende delegation gør, at fastsættelse af kontrolforanstaltninger kan ske i en underordnet myndigheds regi uden de garantier, der ligger i en egentlig politisk behandling – det er muligt, at det er ved at være en ikke usædvanlig teknik for regelfastsættelse, men bestemt en teknik, der rummer store betænkeligheder.

I relation til også denne bestemmelse er det også Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at reglerne må fastsættes efter en som minimum obligatorisk høring af og indstilling fra det sagkyndige nævn nedsat med hjemmel i § 3.

§§ 18 og 19

Herom henvises til bemærkningerne til § 3 om binavnets kompetencer i forhold til bødepålæg.

Dronningavlerforeningen af 1921

V / Poul Larsen
Hørløkkevej 18, Skrydstrup
6500 Vojens
Tlf.: 7454 2667

Skrydstrup d. 20. december 2005.

Fødevareministeriet, 2. afdeling, 2. kontor
Holbergsgade 2
1057 København K.

Fremsendt som e-mail via: 2afd2kt@fvm.dk

Vedr.: Vedr. høring om udkast til lov om biavl

Dronningavlerforeningen af 1921, har med stor interesse gennemgået det udsendte lovforslag om lov om biavl.

Vi har i samarbejde med Danmarks biavlerforening og Erhvervsbiavlerne udarbejdet et fælles høringssvar med de kommentarer som vi i fællesskab er enedes om.

Som avlsorganisation, finder vi anledning til at udtrykke vor tilfredshed med de tiltag i lovforslaget som hjemler grundlag for en skærpelse af adgangen til at sikre at der kun findes den aftalte avlslinie på vore renavlsområder, en skærpelse som vi naturligvis finder meget relevant for at sikre avlsarbejdet med honningbien i fremtiden.

Ud over de kommentarer som er anført i det nævnte høringssvar vil Dronningavlerforeningen, gerne udtrykke sin tilfredshed med de afholdte dialogmøder, som efter vor opfattelse gav anledning til nogle frugtbare debatter om aktuelle og fremtidige forhold i Dansk biavl, samt om formålet med en modernisering af lov om biavl.

Vi vil i den anledning gerne opfordre Fødevareministeren til at sikre den samme brede prægning af biavlen også i fremtiden, og vi skal derfor som det også er nævnt i det fælles høringssvar, opfordre til at sikre at alle interesseområder i biavlen er repræsenteret i det, i lovforslaget nævnte binævn. Vi skal desuden opfordre til at dette nævns kompetence fastsættes i lov om biavl, således at fremtidige reguleringer og vejledninger får den bedst mulige forankring i biavlen, hvilket efter vor opfattelse vil sikre lovens formål om at fremme biavlen i fremtiden, til gavn for det danske samfund.

Med venlig hilsen
Dronningavlerforeningen af 1921
Poul Larsen

Danmarks Biavlerforening

Møllevej 15
4140 Borup
Tlf. 57 56 17 77
Fax 57 56 17 03
Giro 1007521

E-mail dansk@biavl.dk
Borup, den 19. januar 2006

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Danmarks JordbrugsForskning
Offentlig Bisygdomsbekæmpelse
Forskningscenter Flakkebjerg
4200 Slagelse

Vedr. Biavl - Vidensyntese.

Tak for fremsendt udkast til vidensyntese udfærdiget af Danmarks JordbrugsForskning.

Det er Danmarks Biavlerforenings opfattelse, at udkastet på en lang række punkter ikke afspejler de faktiske forhold omkring biavl i Danmark.

På henvendelser hertil fra andre interesserede, der har fået udkastet til udtalelse, kan vi i Danmarks Biavlerforening konstatere, at vi ikke står alene med denne opfattelse.

Danmarks Biavlerforening vil i stedet for at gå ind i en detaljeret kritik af den foreliggende vidensyntese indlede en drøftelse med de øvrige biavlerforeninger og andre interesserede, og derefter til ministeriet indsende en redegørelse for de indsatsområder, der efter vor opfattelse bør tages hensyn til ved fastlæggelse af regler og tilrettelæggelse af politik for branchen fremefter.

Med venlig hilsen

Danmarks Biavlerforening
v/ Bjarne Sørensen, formand

Kopi af nærværende skrivelse er sendt til:

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Hans Chr. Schmidt, e-mail: hcsc@fvm.dk

Kontorchef Jette Petersen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, e-mail: 2afd2kt@fvm.dk

Re: vedr Vidensyntese

Subject: Re: vedr. Vidensyntese

From: Asger Jørgensen <asj@biavl.dk>

Date: Mon, 19 Dec 2005 11:01:18 +0100

To: "Jørgen B Jørgensen" <JorgenB.Jørgensen@agrsci.dk>, Bjarne <bjs@geus.dk>, "Bjarne Sørensen (privat)" <pernilleogbjørne@privat.dk>

CC: Niels Holst <Niels.Holst@agrsci.dk>, Lars Monrad Hansen <LarsM.Hansen@agrsci.dk>, Per Kryger <Per.Kryger@agrsci.dk>, Kirsten Brahe Larsen <KirstenB.Larsen@agrsci.dk>

Kære Jørgen B Jørgensen

Det lyder spændende med de mange besvarelser i forbindelse med SWOT analysen. Som tidligere meddelt, vi vi gerne medvirke ved en gennemgang og prioritering af de indkomne besvarelser.

Vi er enige i, at en SWOT analyse rigtigt anvendt kan være et udmærket redskab. Men en forudsætning for at metoden kan give brugbare og bredt accepterede resultater er, at de involverede parter indgår på lige fod i hele processen fra indsamling af ideer gennem diskussion af forslag til diskussion til prioritering og endelig udarbejdelse af løsningsforslag og strategier.

Med venlig hilsen

Asger Søgaard Jørgensen
Danmarks Biavlerforening

Jørgen B. Jørgensen wrote:

Kære Asger Søgaard Jørgensen

Tak for din henvendelse vedrørende den forskningsorienterede vidensyntese som DJF i øjeblikket arbejder på

Jeg kan oplyse at vi på nuværende tidspunkt har fået svar fra mere end halvdelen af de i SWOT analysen adspurgte bisygdomsinspektører, biavlforeninger, forskere, voldgiftsmænd, producenter, leverandører og embedsmænd. Vi betragter det som et godt resultat og er glade for den store interesse for vores arbejde. Den skriftlige form for indsamling af data er anvendt da vi på denne måde kan indsamle synspunkter /informationer fra en stor og bred kreds af aktører på området

Vi forventer at analysen kan bidrage til at belyse hvilke spørgsmål som det er vigtigt i den nærmeste fremtid af få håndfaste, velfunderede svar på. Det er således ikke vidensyntesens formål at fremstille den absolutte sandhed om dansk biavl men derimod at undersøge hvilke behov de forskellige aktører på området ser. I den forbindelse vil vi selvfølgelig også gerne medtage DBF's synspunkter på lige fod med de ovennævnte andre aktører på området. Den opgave er jeg sikker på at vi kan løse med de medarbejdere der er sat på opgaven. I øvrigt kan jeg oplyse at selv om Per Kryger er på forskningsophold i Sydafrika bidrager han i nødvendigt omfang til vidensyntesen. Hvis der er problemer med at udfylde det fremsendte skema er du velkommen til at kontakte Nils Holst eller Lars Monrad på 8999 3500.

Jeg vil derfor opfordre dig til på DBF's vegne hurtigst muligt - og gerne senest mandag den 19. december - at indsende jeres besvarelse som vi selvfølgelig gerne vil have indarbejdet i analysen.

Når vidensyntesen er færdig vil der selvfølgelig blive mulighed for at diskutere den videre - f.eks. i regi af Statens Bisygdomsnævn, Monitoringsgruppen for Læsø-bien eller på anden vis.

Med venlig hilsen

Jørgen B Jørgensen

--

Med venlig hilsen
Asger Søgaard Jørgensen
Danmarks Biavlerforening
www.biavl.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Danmarks JordbrugsForskning
Offentlig Bisygdomsbekæmpelse
Forskningscenter Flakkebjerg
4200 Slagelse

280-05
**Danmarks
Biavlerforening**

Møllevej 15
4140 Borup
Tlf 57 56 17 77
Fax 57 56 17 03
Giro 1007521
E-mail dansk@biavl.dk

Borup, den 8 ^{dec} ~~apr~~ 2005

Vedr. Biavl - Vidensyntese.

I fortsættelse af Danmarks Biavlerforenings skrivelse af g d kan det oplyses, at foreningen ud fra en del henvendelser fra personer, der er anmodet om at sende skriftlige svar i den til dem fremsendte skemaform, har fået bestyret opfattelsen af, at en del væsentlige informationer ikke vil komme frem

Dette skyldes, at fremsendelse af et ikke ukompliceret management- og analyseværktøj uden en supplerende, mundtlig forklaring tilsyneladende dels kan virke afskrækkende og dels uoverskueligt om ikke direkte uforståeligt for de pågældende høringsparter, der jo ikke alle har en højere uddannelsesmæssig baggrund

Vi skal derfor gentage ønsket om et hurtigt møde.

Med venlig hilsen

Danmarks Biavlerforening
Daglig leder Asger Søgaard Jørgensen

Kopi af nærværende skrivelse er sendt til:

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Hans Chr Schmidt, e-mail: hesc@fvm.dk

Kontorchef Jette Petersen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, e-mail: 2afd2kt@fvm.dk

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Danmarks JordbrugsForskning
Offentlig Bisygdomsbekæmpelse
Forskningscenter Flakkebjerg
4200 Slagelse

Danmarks Biavlforening

Møllevej 15
4140 Borup
Tlf 57 56 17 77
Fax 57 56 17 03
Giro 1007521
E-mail dansk@biavl.dk

Borup, den 7. ^{dec}~~april~~ 2005

Vedr. Biavl - Vidensyntese.

Danmarks Biavlforening er glade for den positive interesse Fødevareministeren viser biavlens og dens særlige vilkår, og påskønner initiativet med udarbejdelse af en vidensyntese om status for dansk biavl, herunder indsamling af bidrag hertil ved anvendelsen af procesværktøjet "SWOT"

Imidlertid er det foreningens opfattelse, at en relevant og anvendelig kortlægning af biavlens vilkår i Danmark ikke bør ske igennem en skriftlig spørgeskemaundersøgelse, da en grundig klarlæggelse af området kræver muligheden for i mundtlig dialog at uddybe og præcisere de informationer og tanker, der er resultatet af de skriftlige svar

Oftest giver forelæggelse af andres synspunkter anledning til revurdering af udtrykte tanker og måske endda helt nye, og Danmarks Biavlforening finder det afgørende, at foreningen som repræsentant for 90% af Danmarks biavlere er med i en sådan proces, og i udformningen af de uddrag af spørgeskemaer, som skal være beslutningsgrundlag for Fødevareministeren

Danmarks Biavlforening besidder den nødvendige brancheindsigt og har et meget stort oplysningsgrundlag i forhold til branchens vilkår, og da der tilsyneladende arbejdes under tidspres forekommer det upraktisk, at vi herfra først skal informere personer uden branchekendskab, når vi kan informere Ministeren direkte

Den valgte fremgangsmåde medfører stor risiko for, at informationer går tabt, og for at der sker misinformation af Ministeren simpelthen på grund af misforståelser eller manglende mulighed for Dansk JordbrugsForskning's medarbejdere til at sætte sig ind i branchens særlige vilkår, specielt på et tidspunkt hvor Dansk JordbrugsForskning's seniorforsker med ansvar for området, Per Krüger er bortrejst til Sydafrika, hvilket i sig selv har betydet forsinkelse af en række andre påtrængende opgaver af afgørende betydning for branchen

Jeg skal derfor på Danmarks Biavlforenings vegne forslå et møde snarest muligt med henblik på et samarbejde, hvorunder Dansk JordbrugsForskning og Danmarks Biavlforening, gerne tillige med de øvrige brancheorganisationer, i fællesskab udformer en brugbar brancheanalyse til Ministeren, så der i åben dialog mellem parterne kan udformes en for branchen og øvrige samfundsinteresser relevant politik for sygdomsbekæmpelsen og biavlens i det hele

Med venlig hilsen

Danmarks Biavlforening
Sekretariatsleder Asger Søgaard Jørgensen

Kopi af nærværende skrivelse er sendt til:

Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Hans Chr. Schmidt, e-mail: hcsc@fvm.dk

Kontorchef Jette Petersen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, e-mail: 2afd2kt@fvm.dk

DANSK BIAVLSKONFERENCE DEN

Dansk Biavlskonference afholdes den 10. – 12. marts 2006
på Nørgaards Højskole, Bjerringbro.

AKTIVITETER

FREDAG DEN 10. MARTS

- Avlerringen holder møde.
- Bestyrelsen for Danmarks Biavlerforening afholder et kort aftenmøde

LØRDAG DEN 11. MARTS

- Fælleskursus DBF, EB og Dronningavlerforeningen
- Værkstedskursus (lørdag og søndag)
- Kursus for Yngre Biavlere (lørdag og søndag)

LØRDAG AFTEN: FÆLLESARRANGEMENT

SØNDAG DEN 12. MARTS

- EB: Fremtiden for erhvervsbiavl i Danmark. Etablering af erhvervsbiavl.
- Dronningavlerforeningen: Generalforsamling med fagligt indslag.
- Værkstedskursus, fortsat
- Kursus for yngre biavlere, fortsat.

BESKRIVELSE AF DE ENKELTE ARRANGEMENTER

Bemærk: Deltagerantallet er begrænset. Ret til ændringer forbeholdes.

LØRDAG DEN 11. MARTS - FÆLLESKURSUS

Fælleskursus for Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlere og Dronningavlerforeningen. Kurset henvender sig til alle biavlere, som vil være opdateret med den nyeste viden og følge med i udviklingen. Lokalforeningernes instruktører inviteres til kurset.

Program:

- Kl. 10⁰⁰–11⁰⁰ Preben Kristiansen: *Udviklingen i svensk biavl. Erhvervsudvikling, forskning, undervisning og forsøg, hvad kan I lære i Danmark.*
- Kl. 11⁰⁰–12⁰⁰ Ingemar Fries: *Ny viden om Bipest og Nosema.*
- Kl. 12⁰⁰–13⁰⁰ Frokost
- Kl. 13⁰⁰–14⁰⁰ Per Kryger: *Sækynge, en virussygdom i fremgang i Danmark.*
- Kl. 14⁰⁰–15⁰⁰ Susan Cobey: *Selektion for varroatolerance i USA, metoder og resultater.*
- Kl. 15⁰⁰–16⁰⁰ Ingemar Fries: *Bond forsøget på Gotland - live and let die.*
- Kl. 16⁰⁰–16³⁰ Asger Søgaard Jørgensen: *Autorisation, registrering, egenkontrol mv.*
- Kl. 16³⁰–17⁰⁰ Allan Brokholm: *En praktikers erfaringer med de mange regler og krav.*

Preben Kristiansen er kendt af mange danske biavlere. Han har arbejdet som konsulent i biavlereforeningerne i Danmark, Norge og Sverige.

Ingemar Fries er professor i biavl på Sveriges Lantbruksuniversitet, med mange spændende projekter.

Susan Cobey fra USA arbejder med selektion og avlsarbejde med bier, herunder varroatolerance.

Per Kryger er forsker ved Danmarks JordbrugsForskning. Administrerer bisygdomsbekæmpelsen i Danmark.

Program for „Dansk Biavlskonference“ 2006.

10.-12. MARTS 2006, BJERRINGBRO

FÆLLESKURSUS FORTSAT:

Allan Brokholm er erhvervsbiavler med en stor honningproduktion.

Asger Søgaard Jørgensen er konsulent i Danmarks Biavlerforening.

Deltagelse i kurset koster 600,- kr. pr. person for medlemmer af Danmarks Biavlerforening, ErhvervsBiavlerne eller Dronningavlerforeningen samt ægtefælle. For øvrige deltagere er prisen 800,- kr. Betalingen dækker dagmødet med formiddagskaffe ved ankomsten, frokost samt eftermiddagskaffe. Tilmelding: Brug tilmeldingsblanketten til Dansk Biavlskonference.

Aktive instruktører fra Danmarks Biavlerforenings lokalforeninger kan deltage uden beregning.

Lørdag aften: Fællesarrangement for deltagere der skal fortsætte i søndagens program.

Kl. 17³⁰-18³⁰ Aftensmad

Kl. 18³⁰-19³⁰ Fællesarrangement. Et festligt og fagligt indslag om nyt fra APIMONDIA kongressen i Irland v. Rolf Theuerkauf.

Kl. 19³⁰- Mjød - en drik for guder og biavlere. Medbring din bedste mjød til smagning. Aftenskaffe og uformelt samvær med alle deltagerne i Dansk Biavlskonference

LØRDAG DEN 11. OG SØNDAG DEN 12. MARTS - VÆRKSTEDSKURSUS

Et praktisk kursus, hvor man får prøvet at lave tingene selv: Voksbehandling, vokslys, cremer, sæbe, bolcher, propolis, mjød og mad.

Kurset henvender sig til biavlere og deres ægtefæller, som selv vil prøve at udnytte de mange muligheder som biavl og dens produkter byder på. Kurset vil blive gennemført i 3 værksteder hvor tingene vil blive afprøvet i praksis. Kurset forløber i små hold men alle holdene vil komme i de enkelte værksteder.

Værkstederne:

Mjød: Per Jakobsen fra Sorø styrer mjødværkstedet. Per er kendt for sine artikler om mjød i Tidsskrift for Biavl. Han vil sætte deltagerne i gang med produktion og gennemgå hele processen i fremstilling af god mjød. Han kan selv - det oplevede vi lørdag aften på konferencen sidste år.

Honning, biprodukter og propolis: Viviana Saguero er fra Uruguay hvor familien har en stor biavl med produktion af mange specialprodukter. De, der var med på APIMONDIA-kongressen i Dublin så de mange fine produkter. Viviana taler noget dansk, men vil få hjælp til oversættelse.

Bivoks, cremer, sæbe m.m.: Charlotte Clausen fra Silkeborg er specialist i at lave bolcher, cremer, sæbe og andre af de mange produkter, man kan få ud af honning og voks.

Lørdag den 11. marts

Kl. 10⁰⁰-10¹⁵ Velkomst, præsentation, opdeling i hold. Jens Rahbek Pedersen.

Kl. 10¹⁵-14⁰⁰ Arbejde i værkstederne 1.

Kl. 14⁰⁰-17⁰⁰ Arbejde i værkstederne 2.

Kl. 17³⁰-18³⁰ Aftensmad

Kl. 18³⁰-19³⁰ Fællesarrangement. Et festligt og fagligt indslag om nyt fra APIMONDIA kongressen i Irland v. Rolf Theuerkauf.

Kl. 19³⁰- Mjød en drik for guder og biavlere. Medbring din bedste mjød til smagning. Aftenskaffe og uformelt samvær med alle deltagerne i Dansk Biavlskonference.

SØNDAG DEN 12. MARTS

Kl. 9⁰⁰-12⁰⁰ Arbejde i værkstederne 3.

Kl. 13⁰⁰-16⁰⁰ Arbejde i værkstederne efter eget valg. For de som gerne vil gå lidt mere i dybden og diskutere detaljer m.v. med værkstedslederne.

Prisen for kurset med fuld forplejning (excl. drikkevarer), indkvartering på enkeltværelse og materialer er 1.600,- kr. pr. person for medlemmer af Danmarks Biavlerforening og ægtefæller. Der er begrænset deltagerantal. Tilmelding på blanketten til "Dansk Biavlskonference".

fortsættes ➔

DANSK BIAVLSKONFERENCE DEN

SØNDAG DEN 12. MARTS: DRONNINGAVLERFORENINGEN OG ERHVERVSBIAVLERNE - FAGLIGT MØDE OG GENERALFORSAMLINGER

I forbindelse med Dansk Biavlskonference arrangeres fagligt møde og generalforsamling i Dronningavlerforeningen og hos ErhvervsBiavlerne.

PROGRAM:

- Kl. 10⁰⁰ Mødet åbnes.
- Kl. 10⁰⁰-12⁰⁰ Dronningavlerforeningens og ErhvervsBiavlernes generalforsamlinger.
- Kl. 12⁰⁰-13⁰⁰ Frokost.
- Kl. 13⁰⁰-14⁰⁰ Ingemar Fries: *Hvordan bevarer vi biernes vitalitet gennem avlsarbejde?*
- Kl. 14⁰⁰-16⁰⁰ Susan Cobey: *Selektion, avlsarbejde, metoder og resultater.*

Susan Cobey fra USA er verdenskendt for sit arbejde med selektion og avl af bier med tolerance, eller resistens. Foredraget oversættes til dansk.

Ingemar Fries er professor i biavl ved Sveriges Lantbruksuniversitet.

Prisen for det faglige møde er 500,- kr. som dækker formiddagskaffe, foredrag og frokost. Denne del er åben for alle interesserede. Deltagelsen i generalforsamlingen er gratis, men kun for medlemmer.

LØRDAG DEN 11. OG SØNDAG DEN 12. MARTS: KURSUS FOR "YNGRE BIAVLERE"

Kurset henvender sig til nye biavlere, der brænder efter at lære mere før den nye sæson. Kurset er tilrettelagt for biavlere med lidt erfaring, måske fra et begynderkursus i lokalforeningen eller møder i skolebigården. Men helt nye biavlere og selv erfarne biavlere vil lære nyt. Eigil Holm går tæt på bierne og blomsterne. Der er mikroskoper til rådighed til alle. Derfor er deltagerantallet begrænset. Der vil blive god mulighed for at spørge til praktiske problemer i biavlen. Kurset afholdes under Dansk Biavlskonference, så der vil være mulighed for at møde erfarne biavlere fra hele landet. Lørdag aften er der fællesarrangement for alle.

LØRDAG DEN 11. MARTS

- Kl. 10⁰⁰-10¹⁵ Velkomst, Præsentation
- Kl. 10¹⁵-12⁰⁰ Blomsterne og bierne. Vi går tæt på blomsterne v. *Eigil Holm*
- Kl. 12⁰⁰-13⁰⁰ Frokost
- Kl. 13⁰⁰-15⁰⁰ Lav dine egne dronninger, bier til bestøvning v. *Helle Theordoresen*
- Kl. 15⁰⁰-15³⁰ Kaffepause
- Kl. 15³⁰-17³⁰ Biavlen i min jyske bigård v. *John Svarre*
- Kl. 17³⁰-18³⁰ Aftensmad
- Kl. 18³⁰-19³⁰ Fællesarrangement. Et festligt og fagligt indslag om nyt fra APIMONDIA kongressen i Irland v. *Rolf Theuerkauf*
- Kl. 19³⁰- Mjød - en drik for guder og biavlere. Medbring din bedste mjød til smagning. Aftenskaffe og uformelt samvær med alle deltagerne i Dansk Biavlskonference.

SØNDAG DEN 12. MARTS

- Kl. 9³⁰-11¹⁵ Vi går tæt på bien, form og funktion v. *Eigil Holm*
- Kl. 11¹⁵-12⁰⁰ Biplanter i naturen og haven v. *Asger Søgaard Jørgensen*
- Kl. 12⁰⁰-13⁰⁰ Frokost
- Kl. 13⁰⁰-15⁰⁰ Biavlen i min sjællandske bigård v. *Flemming Vejsnæs*
- Kl. 15⁰⁰-16⁰⁰ Honning, honningbehandling og honningbedømmelse v. *John Svarre*

Prisen for kurset med fuld forplejning (excl. drikkevarer), indkvartering på enkeltværelse og materialer er 1.600,- kr. pr. person for medlemmer af Danmarks Biavlforening og ægtefæller. Der er begrænset deltagerantal. Tilmelding på blanketten til "Dansk Biavlskonference".

10.-12. MARTS 2006, BJERRINGBRO

TILMELDINGSBLANKET TIL DANSK BIAVLSKONFERENCE

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Telefon: _____ e-mail: _____

Er du medlem af Danmarks Biavlerforening, EB eller dronningavlerforeningen? _____

De anførte priser er **pr. person** for medlemmer af de arrangerende foreninger og deres ægtefæller.

Ikke medlemmer skal betale 200 kr. i oprettelsesafgift.

Jeg ønsker at tilmelde mig følgende aktiviteter:

Sæt kryds

Møde for avlerringen fredag den 10. marts - kun for avlerringens medlemmer

☐

Fælleskursus lørdag den 11. marts á 600,- kr.

(gratis for aktive instruktører i Danmarks Biavlerforening)

☐

Værkstedskursus, lørdag den 11. marts til søndag den 12. marts á 1.600,- kr.

Med indkvartering og fuld forplejning

☐

Kursus for Yngre Biavlere: Lørdag den 11. marts til søndag den 12. marts á 1.600,- kr.

Med indkvartering og fuld forplejning.

☐

Dronningavlerforeningen og ErhvervsBiavlere:

Generalforsamlinger søndag den 12. marts med faglige indslag.

Generalforsamlingerne er gratis, mens fagligt indslag, frokost m.v. koster 500,- kr.

Generalforsamlingerne er kun for medlemmer.

☐

Kombinationspriser:

Ankomst fredag eftermiddag - afrejse søndag kl. 16.00. Pris alt inklusive: 2.100,- kr.

Vælg værkstedskursus eller kursus for yngre biavlere eller fælleskursus + erhvervsbiavlermøde eller dronningavlermøde. Kryds dine valg af ovenfor.

☐

Ankomst lørdag kl. 10.00 - afrejse søndag kl. 16.00. Pris alt inklusive: 1.600,- kr.

Fælleskursus + erhvervsbiavlermøde eller dronningavlermøde.

Kryds dine valg af ovenfor.

☐

Jeg er aktiv instruktør i Danmarks Biavlerforening og får rabat på 600,- kr. i disse priser.

☐

Tilmeldingsblanketten indsendes til Danmarks Biavlerforening, Møllevej 15, 4140 Borup

senest den 1. februar 2006.

Vi sender bekræftelse og ca. 1 måned før kurset endeligt program, faktura og deltagerliste, så der kan arrangeres fælles transport.

Hurtig tilmelding tilrådes, da der er begrænset antal pladser på kurserne og til indkvartering.

Dronningavlerforeningen af 1921.

***EB** ErhvervsBiavlerne*